

การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

อาหามะ คือระ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

พ.ศ. 2556

The Internal Supervision of School Administrators

Yala Educational Service Area Office 2

ARHAMA DEARE

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of

The Requirements for the Master of Education

Field in Educational Administration

Graduate School

Yala Rajabhat University

2013

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ (ภาษาไทย) การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ (ภาษาอังกฤษ) The Internal Supervision of School Administrator Yala Educational
Service area office 2

ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ อาหามะ คีอ๊ะเร๊ะ

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

.....

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ด้านเดชา) (ดร.เนาวรัตน์ ตรีไพบลีย์)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม กรรมการ

..... (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ด้านเดชา)

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุญภิรมย์) กรรมการ

..... (รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุญภิรมย์)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกสรี ลัดเล็ย)

วันที่ เดือน พ.ศ.....

“ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา”

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ อาหามะ คือเร๊ะ

ชื่อปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2555

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ด้านเดชา	ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุญภิรมย์	กรรมการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 (2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามตัวแปร ประสิทธิภาพการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและขนาดของสถานศึกษาและ (3) เพื่อประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำนวน 68 คน เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ เป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลจากประชากร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ของประชากร

ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า

1. ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ตัวแปรประสิทธิภาพการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน
3. ผลการประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ดังนี้

ปัญหา ด้านตัวครู คือ ผู้บริหารจัดทำแผนและปฏิบัติการนิเทศไม่ชัดเจน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ครูจัดกิจกรรมไม่ต่อเนื่องในการเรียนการสอน ด้านพัฒนาหลักสูตร คือ ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไปทำให้การสอนขาดประสิทธิภาพ ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการดัดแปลงวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน และ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน คือ การประเมินผลการนิเทศยังไม่เป็นระบบและขาดความต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ ด้านตัวครู คือ ควรจัดทำแผนและปฏิบัติการนิเทศที่ชัดเจน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ควรเน้นการนิเทศด้านทักษะการคิด วิเคราะห์ ด้านพัฒนาหลักสูตร คือ ควรวิเคราะห์จุดเด่น จุดเน้น ของหลักสูตร ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ควรส่งเสริมให้ครูมีการปรับปรุง / พัฒนา / ซ่อมแซม สื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา คือ ควรประเมินผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของแต่ละสถานศึกษา

Abstract

Independence study title	Internal Supervision Administration of School Administrators Under Yala Primary Educational Service Area Office 2
Researcher	Ahamah Deureh
Degree	Master of Education
Major	Educational Administration
Academic Year	2012

Independent study Advisors

1. Assistant Professor Somsak Dandecha	Chairperson
2. Associate professor Dr. Santi Boonpirom	Committee

The objectives of this independent study were (1) to study the internal supervision administration of school administrators under Yala Primary Educational Service Area Office 2.(2) to compare the internal supervision administration of school administrators under Yala Primary Educational Service Area Office 2 classifying by variant , experiences of being administrator and the size of academy and (3) to gather up the problems and suggestions on the internal supervision administration of school administrators under Yala Primary Educational Service Area Office 2

The population used in the independent study were 68 of school administrators under Yala Primary Educational Service Area Office 2. The tools used in the independent study were questionnaires. Data analysis was processed through ready-made program. Statistics used were data frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The study outcomes were as the following :

1. The overall view of the internal supervision administration of school administrators under Yala Primary Educational Service Area Office 2 are at high level.
2. The result of the comparison on the internal supervision administration of school administrators under Yala Primary Educational Service Area Office 2 administrators according to experiences were not different whereas by academy sizes were different.

3. The result of gathering problems and suggestions on the internal supervision administration of school administrators under Yala Primary Educational Service Area Office 2 were as the following:

Problems of the teachers were that administrators did not have the clear plans and supervision missions. In case of setting learning activities, teachers did not carry out the activities continuously. In the field of curriculum development, the over load of teaching hours of teachers caused ineffective teaching. In case of teaching aids, teachers were out of creating ideas in adapting local materials to use in teaching. And, evaluation of performance in school – supervision evaluation were neither systematic nor continuity.

Suggestions : Teachers should plan and operate the supervision clearly. In the field of setting learning activities, there should be emphasizing on thinking skill and analysis. In the field of curriculum development, there should be analyzing on prominent points and focus of the curriculum. In case of teaching aids, there should be encouraging in improving, developing and repairing the teaching aids. And, in case of performance evaluation in school, there should be authentic assessment in each school.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ค้านเดชา ที่ได้ให้คำแนะนำตรวจสอบแก้ไขเสนอแนะและติดตามความก้าวหน้ารวมทั้งชี้แนะข้อมูลทางด้านวิชาการ ผู้ค้นคว้ามีความซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุญภิรมย์ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำเพิ่มเติมอย่างดียิ่งทำให้งานศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาเสียสละเวลาที่มีค่าอย่างยิ่ง ในการให้การช่วยเหลือ แนะนำตรวจสอบเครื่องมือจนสมบูรณ์ครบถ้วนและสามารถนำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ที่ให้ข้อมูลในการทดลองเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระจนสามารถนำไปใช้ในการศึกษา ค้นคว้าอิสระได้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่ให้ข้อมูลการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้ที่ถูกอ้างอิงในเอกสารศึกษา ค้นคว้าอิสระนี้ ในการนำข้อมูลของท่านมาใช้ประกอบการทำการค้นคว้าอิสระเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์

อาหามะ คือเร๊ะ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ.....	5
ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ.....	6
ขอบเขตของการค้นคว้าอิสระ.....	6
1. ขอบเขตด้านประชากร.....	6
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	6
3. ขอบเขตด้านตัวแปร.....	7
3.1 ตัวแปรต้น.....	7
3.2 ตัวแปรตาม.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	9
1. การบริหาร.....	9
2. การบริหารสถานศึกษา.....	13
3. การบริหารวิชาการ.....	15
4. การนิเทศการศึกษา.....	27
4.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา.....	27
4.2 หลักการนิเทศการศึกษา.....	28
4.3 กระบวนการนิเทศการศึกษา.....	31
5. การนิเทศภายในสถานศึกษา.....	32

ญ
สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง(ต่อ)

5.1 ความหมายของการนิเทศภายใน.....	32
5.2 ความมุ่งหมายในการนิเทศภายใน.....	33
5.3 ผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน.....	34
5.4 การปฏิบัติงานนิเทศด้านตัวครู.....	39
5.5 การปฏิบัติงานนิเทศด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	40
5.6 การปฏิบัติงานนิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตร.....	40
5.7 การปฏิบัติงานนิเทศด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	41
5.8 การปฏิบัติงานนิเทศด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
1. งานวิจัยในประเทศ.....	43
2. งานวิจัยต่างประเทศ.....	49
กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ.....	51
สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ.....	52

บทที่ 3 วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ

ประชากร.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	54
1. ลักษณะของเครื่องมือ.....	54
2. วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
2.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ.....	58
2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
แผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ.....	59

ผ
สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการค้นคว้าอิสระ.....	85
อภิปรายผล.....	88
ข้อเสนอแนะ.....	94
1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการค้นคว้าอิสระไปใช้.....	94
2. ข้อเสนอแนะในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป.....	95
บรรณานุกรม.....	96
ภาคผนวก.....	102
ภาคผนวก ก สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	103
ภาคผนวก ข ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ.....	106
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	109
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่น.....	119
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าอิสระ.....	121
ภาคผนวก ฉ รายชื่อหน่วยงานที่ให้ทดลองเครื่องมือ.....	125
ภาคผนวก ช รายชื่อสถานศึกษาที่ทำการค้นคว้าอิสระ.....	129
ภาคผนวก ซ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	134
ประวัติผู้ทำค้นคว้าอิสระ.....	136

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากร.....	53
2 แผนปฏิบัติการคั่นคว่ำอิสระ.....	59
3 จำนวนร้อยละการได้รับแบบสอบถาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยะลา เขต 2	61
4 สถานภาพประชากรที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 2 ตามตัวแปรประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและ ขนาดของสถานศึกษา.....	62
5 ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ภาพรวมและจำแนกรายด้าน.....	63
6 ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านตัวครูจำแนกรายข้อ.....	64
7 แสดงระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำแนกรายข้อ.....	65
8 ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร จำแนกรายข้อ.....	66
9 ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำแนกรายข้อ..	67
10 ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานสถานศึกษา จำแนกรายข้อ.....	68
11 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2ตามตัวแปรประสบการณ์ใน การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา.....	69
12 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2ตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านตัวครู.....	71
14 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	72
15 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร.....	73
16 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	74
17 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา.....	75
18 ความถี่ของข้อเสนอแนะการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านตัวครู.....	76
19 ความถี่ของข้อเสนอแนะในการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	77
20 ความถี่ของข้อเสนอแนะในการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร.....	78
21 ความถี่ของข้อเสนอแนะในการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	79
22 ความถี่ของข้อเสนอแนะในการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา.....	80

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กระบวนการบริหารการศึกษา.....	14
2	กรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้าอิสระ.....	52

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์พัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535 ก: 8) การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความมั่นคงก้าวหน้าของชาติ เพราะประชาชนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น ถ้าการประถมศึกษา มีคุณภาพ ก็ย่อมส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศมีคุณภาพด้วยในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับประชาชนของประเทศนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานสำคัญในการรับผิดชอบการจัดการศึกษาในระดับนี้ การบริหารงานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 5

ระดับสถานศึกษา เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด ซึ่งตั้งอยู่ครอบคลุมพื้นที่ทุกส่วนของประเทศ และมีบทบาทมากที่สุดที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ โดยจะต้องอาศัยขอบข่ายการบริหารงาน 4 งาน คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป งานทั้งหมดนี้มีเป้าหมายหลักร่วมกัน คือให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร โดยมีงานบริหารวิชาการเป็นหลัก ส่วนงานอื่นเป็นงานสนับสนุนส่งเสริมงานวิชาการให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การบริหารงานดังกล่าวให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด บุคคลที่มีความสำคัญที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษา (สมเดช สีแสง, 2539 : 1) เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับนโยบายและเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา และมีบทบาทในการบริหารงานตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ (จารุณ บุญเย็น, 2533 : 2) ภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ก็คือ การที่จะต้องพิจารณาถึงความจำเป็นและความสำคัญของงานแต่ละงาน โดยดูตามลำดับความสำคัญ งานวิชาการมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งของการบริหารการศึกษา (กิตติมา ปริดีดล, 2532 : 47) งานอันดับรองที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติลดหลั่นกันไป คือ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหาร ทั่วไป แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการและความจำเป็น และสภาพแวดล้อมต่างๆอีกด้วย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 6 ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข และมาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญในการช่วยให้การจัดการศึกษابرลุเป้าหมายซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 51) ได้กำหนดว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการร่วมมือกันเพื่อปรับปรุงงานด้านต่างๆ เป็นการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอน อันจะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นอกจากนั้นนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย และบุคลากรทางการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การปฏิรูปด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนสำเร็จ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งแนวทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตจริงเหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 28)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งพัฒนามาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยมีการปรับปรุงแก้ไขจุดที่เป็นปัญหาอุปสรรค ในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้นบนฐานข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัย และติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงมีการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเอกสารหลักสูตรและการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : 1) เพื่อให้การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ผู้บริหารและครูต้องทำหน้าที่ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการสำคัญ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา โดยกระบวนการ

ดังกล่าวนี้จะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องสอดคล้องควบคู่กันไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541 : 6)

การนิเทศการศึกษามีส่วนสำคัญอย่างมาก ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูซึ่งเป็นผู้สอนหลักในระบบการศึกษา สำหรับจุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือ ต้องการปรับปรุงการสอนของครูให้มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งองค์ประกอบของการนิเทศประกอบด้วย การช่วยเหลือครูผู้สอนโดยตรงให้มีการปรับปรุงการสอนด้วยตัวของครูเองอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยการวางแผนการแก้ปัญหาและกำหนดเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ โดยให้ครูจัดทำเพิ่มสะสมงานการพัฒนาหลักสูตร โดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของผู้เรียนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน (สุทธนู ศรีไสย์, 2537 :1-2) ในการพัฒนาการศึกษาต้องการนิเทศเป็นหลักของการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา อีกทั้งยังเป็นกระบวนการของการศึกษาที่มุ่งส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนามาตรฐานของการศึกษา โดยเฉพาะผู้นิเทศต้องมีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะต่างๆ ในการนิเทศ ต้องการการสนับสนุน ต้องการขวัญและกำลังใจ ต้องการความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ขณะเดียวกันผู้รับการนิเทศต้องการการดูแลเอาใจใส่ ต้องการขวัญและกำลังใจและการสนับสนุนจากผู้นิเทศและผู้บริหารเช่นกัน (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546 : 1) ในการนิเทศการศึกษานั้นต้องตั้งอยู่บนหลักการด้านวิชาการ มีจุดมุ่งหมายชัดเจนเป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความสามารถเชิงสร้างสรรค์ ทั้งทางด้านความคิดเห็นและการกระทำ ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ รวมทั้งการให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นในที่สุดผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการในการส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในการทำงาน รวมทั้งเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ให้ครูสามารถพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของหลักสูตร ด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูวิชาการและครูที่ผู้บริหารมอบหมาย ดำเนินการโดยใช้ภาวะผู้นำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ประสานงานและใช้ศักยภาพในการทำงานอย่างเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนางานของสถานศึกษานั้นๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานการศึกษา คุณสมบัติด้านมนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ ความรู้ ความสามารถทางวิชาการ และความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้นิเทศการศึกษา การจัดการนิเทศภายใน

โรงเรียนกระทำได้หลายรูปแบบ การที่ผู้บริหารจะเลือกใช้รูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียนและความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 179-180) การดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษานั้น เป็นความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาานิเทศก์และบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามแนวคิดของกลิคแมน (Glickman, 2004 : 11) ประกอบด้วย การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (Direct assistance) การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Staff development) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (Group Development) การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research) ซึ่งจะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นไปตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นอกจากนั้นการนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนการสอน ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน (บุญศรี ไส่ลำพะจะ, 2551 : 15) ซึ่งจากผลการศึกษาความต้องการรับการนิเทศด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรลาดพบว่า การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นในการพัฒนางานของโรงเรียนทุกด้าน และผู้ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เพราะการนิเทศการศึกษามีความสัมพันธ์กับการบริหารการศึกษา หากผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการนิเทศที่มีประสิทธิภาพแล้ว การพัฒนาการเรียนการสอน การดำเนินการบริหารสถานศึกษาในทุกๆ ด้านย่อมมีคุณภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกสถานการณ์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรลาด, 2548 : 69)

จากงานวิจัยของปาดิเม๊าะ อีแต (2552 : ง) การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามทัศนะของครูวิชาการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยศึกษาจากการประเมินคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 ปีการศึกษา 2552 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และคณิตศาสตร์ คือร้อยละ 56.85 และร้อยละ 48.83 ตามลำดับ คิดเป็นนักเรียนที่อยู่ในระดับปรับปรุงร้อยละ 40.90 ระดับพอใช้ร้อยละ 53.49 และระดับดีมีเพียงร้อยละ 6.33 เท่านั้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1, 2553 : 10) จากผลการวิจัยของบำเบ็ญ อินโสม (2545:152) ได้ศึกษาการนำเสนอรูปแบบการนิเทศในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติติดตามบทบาทหลายประการ คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการนิเทศภายในโรงเรียนไม่มีการวางแผนนิเทศภายใน นอกจากนี้ผู้บริหารต้องรับผิดชอบงานด้านอื่นๆ อีกมาก จึงมักละเลยและไม่ให้ความสำคัญต่องานการนิเทศภายในเท่าที่ควร

จากรายงานผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2554 ปัญหาด้านคุณภาพโดยเฉพาะคุณภาพของผู้เรียน และผู้ที่สำเร็จการศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ สุขภาพอนามัย คุณธรรมและจริยธรรม โดยทั่วไปยังอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ นโยบายของรัฐเปลี่ยนแปลงไปแต่ละยุคแต่ละสมัย ขาดการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและไม่ปฏิบัติตามนโยบายอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ ทำให้ขาดความต่อเนื่องของนโยบายและแผน สภาพเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันกัน ขาดการติดตามหรือการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ปัญหาความไม่สงบในบ้านเมือง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 2, 2554 : 6-8)

ดังนั้นจากสภาพปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการทำการศึกษากา ปฏิบัติงานการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ว่ามีผลกระทบโดยตรงต่อนักเรียน ทั้งด้านคุณภาพและด้านปริมาณหรือไม่ เพียงไร จึงเป็นเหตุให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าน่าจะมีสาเหตุสำคัญประการหนึ่งมาจากการปฏิบัติงานการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้เป็นการวิจัยการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ภายใต้อ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานนิเทศด้านตัวครู การบริหารงานนิเทศด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การบริหารงานนิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตร การบริหารงานนิเทศด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารงานนิเทศด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษาทั้งนี้ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร สถานศึกษาได้ปรับปรุงการนิเทศภายใน และสามารถนำมาเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้ประกอบ การพิจารณา วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ

1. การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทำให้ทราบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ตามตัวแปรประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร โรงเรียนและขนาดสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารต่อไป
3. การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทำให้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายใน ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 เพื่อนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานของการพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพการบริหารงานนิเทศต่อไป

ขอบเขตของการค้นคว้าอิสระ

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 68 สถานศึกษา รวม 68 คน

2. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มุ่งศึกษาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 2 ตามแนวทางของแฮริส ใน 5 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ด้านตัวครู
- 2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 2.4 ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.5 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น คือ สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเขต 2 ได้แก่

3.1.1 ประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น

3.1.1.1 ต่ำกว่า 15 ปี

3.1.1.2 ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป

3.1.2 ขนาดของสถานศึกษา แบ่งเป็น

3.1.2.1 ขนาดเล็ก นักเรียน 120 คน ลงมา

3.1.2.2 ขนาดกลาง นักเรียน 121 – 300 คน

3.1.2.3 ขนาดใหญ่ นักเรียน 301 คนขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 ตามแนวทางของแอริส ใน 5 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านตัวครู

3.2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.2.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

3.2.4 ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.2.5 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 มีดังนี้

การบริหารงานนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการติดตามผลงาน ซึ่งแจ้งแนวทางปฏิบัติเสนอแนะอบรมฝึกสอนสังเกตการณ์กระตุ้นแก้ไขและส่งเสริมให้บรรดาผู้รับการนิเทศสนใจในงานที่รับผิดชอบและเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานภายในขอบเขตให้ดีขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพจำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านตัวครู หมายถึง การให้ครูได้พัฒนาตนเองเพื่อเป็นการส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การนิเทศเพื่อส่งเสริมคุณภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน

3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การนิเทศในการนำหลักสูตรไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น

4. ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การนิเทศที่เน้นให้ครูได้รู้จักวิธีผลิต วิธีใช้สื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา หมายถึง การวางโครงการประเมินผลและดำเนินการประเมินกิจกรรมทุกอย่างที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการในตำแหน่ง ดังกล่าว ที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 หมายถึง หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาสถานศึกษาในเขตอำเภอกาบัง อำเภอยะหา และอำเภอบึงนังस्ता จังหวัดยะลา

ประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ช่วงเวลาการปฏิบัติหน้าที่การบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 กลุ่มประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา ต่ำกว่า 15 ปีและกลุ่มประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา 15 ปีขึ้นไป

ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาตามขนาดของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2539 ดังนี้

1. สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน
2. สถานศึกษาขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน 121- 301 คน
3. สถานศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ขอนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. การบริหาร
2. การบริหารสถานศึกษา
3. การบริหารงานวิชาการ
4. การนิเทศการศึกษา
5. การนิเทศภายใน
6. ความมุ่งหมายในการนิเทศภายใน
7. ผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

กรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้าอิสระ

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้าอิสระ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. การบริหาร

1.1 ความหมายของการบริหาร

คำว่า “การบริหาร” ได้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้มากมาย ซึ่งความหมายเหล่านี้ต่างก็กล่าวไปในทำนองเดียวกัน โดยให้ความสำคัญแก่ผู้บริหารว่า เป็นผู้ที่มีอำนาจการไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายทั้งสิ้น การให้คำนิยามคำว่า “การบริหาร” จึงอาจแตกต่างกันไปบ้างตามแนวทางที่นักบริหารแต่ละคนได้ศึกษา

วิจิตร ศรีสะอ้าน และทองอินทร์ วงศ์โสธร (2535 : 19) ได้ให้ความหมายว่า “การบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคล ตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกัน ทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยใช้กระบวนการ และทรัพยากรที่เหมาะสม”

เสนาะ ดิเฮอร์ (2543 : 1) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานกับคนอื่นและอาศัยคนอื่น เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 42) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินการร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้ปัจจัยต่างๆเข้ามามีส่วนสนับสนุนการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

เฟรดเดอร์ริก ดับบลิว. เทเลอร์ (Frederick W. Taylor, 1947 ; อ้างถึงใน สมพงศ์ เกษมสิน, 2523 : 27) ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า งานบริหารทุกอย่างจำเป็นต้องกระทำโดยมีหลักเกณฑ์ ซึ่งกำหนดจากการวิเคราะห์ศึกษา โดยรอบคอบ ทั้งนี้ เพื่อให้มีวิธีที่ดีที่สุดในอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตมากยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์สำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ไซมอน (Simon, 1976 ; อ้างถึงใน ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2546 : 21) ได้กล่าวถึง การบริหารว่าเป็นศิลป์ในการปฏิบัติงานให้กิจกรรมต่างๆประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ

จันทร์ณี สงวนนาม (2545 : 9) กล่าวว่า การบริหาร สามารถใช้คำ 2 คำทดแทนกันได้ ได้แก่ คำว่า “การบริหาร (Administration)” และ “การจัดการ (Management)” แต่ในความหมายที่แท้จริง คำว่า การบริหาร (Administration) จะเน้นในเรื่องของการจัดการที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย และการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งมักจะใช้กับการบริหารงานทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ ส่วนคำว่า การจัดการ (Management) มักจะใช้ในงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเอกชน แต่ทั้ง 2 คำต่างก็มีความหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของผู้บริหารทั้งสิ้น

ดังนั้น สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยอาศัยทรัพยากรในการบริหารได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด

1.2 กระบวนการบริหาร

มีนักวิชาการด้านการบริหารหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ในทัศนะต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำมากล่าวได้ดังนี้

สุริยัน นนทศักดิ์ (2525 ; อ้างถึงในสันติ บุญภิรมย์, 2547 : 107) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารเป็นวิธีการในการตัดสินใจและดำเนินงานตามการตัดสินใจจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สันติ บุญภิรมย์ (2547 : 107) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารถือว่าเป็นวิธีการทำงานของผู้บริหาร ที่ต้องกำหนดลำดับขั้นตอนให้ต่อเนื่องกันไป จึงเรียกว่าเป็นกระบวนการ เป็นความสามารถของผู้บริหารแต่ละคนที่จะต้องทำการวิเคราะห์งานของตนเอง ให้เห็นถึงการดำเนินงาน ก่อน-หลัง ตามลำดับ จนกระทั่งบรรลุตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

กูลิก และเออร์วิค (Gulick and Urwick, 1957; อ้างถึงในสันติ บุญภิรมย์, 2552 : 113) ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารว่า กระบวนการบริหารกำหนดออกเป็น 7 ขั้นตอน เรียกว่า พอสต์คอร์ก (POSDCoRB) ประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางโครงการแผนปฏิบัติการรวมทั้งวิธีการปฏิบัติการไว้ล่วงหน้า เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นภารกิจที่สำคัญและขั้นตอนแรกของผู้บริหารที่จะต้องนำไปประยุกต์ใช้ ในการบริหารจัดการองค์การ เช่น การวางแผนโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดโครงสร้างอำนาจหน้าที่และการจัดสายงานเพื่อปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ การจัดโครงสร้างองค์การเพื่อความคล่องตัว เกิดการประสานงาน ตลอดจนการมอบอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากรอันได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การพัฒนาและการใช้บุคลากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นกระบวนการบริหารงานบุคคล ที่ยึดความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน โดยวางคนให้ตรงกับงาน ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด การดำเนินงาน และการประเมิน

4. การสั่งการ (Directing) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ และการควบคุมบุคลากรให้ปฏิบัติงาน

5. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานกิจการด้านต่าง ๆ ขององค์การเพื่อให้เกิดความร่วมมือ และประสานงานที่ดีระหว่างผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานไปสู่จุดหมายเดียวกัน

6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานขององค์การ เพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกได้รับทราบความเคลื่อนไหวและความคืบหน้าของกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เป็นขั้นตอนของการรายงานผล ปัญหาอุปสรรค และตรวจสอบการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุง แก้ไข พัฒนาและประกอบตัดสินใจ

7. การจัดทำงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณ การควบคุม กำกับ ติดตาม และการตรวจสอบด้านการเงินและการบริหารสินทรัพย์ขององค์กร เพื่อให้เกิดการ ตรวจสอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ตลอดจนใช้งบประมาณที่ได้รับให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ องค์กร

ดังนั้น สรุปได้ว่า กระบวนการบริหาร เป็นการวางแผนการปฏิบัติงานในองค์กร เป็นลำดับขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินงานมุ่งสู่เป้าหมายที่องค์กรวางไว้ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การวางแผนบุคคล การอำนวยความสะดวก การประสานงาน และการจัดงบประมาณ เพื่อให้บุคคลทำงานอย่างราบรื่น ไม่ทับซ้อนกัน มีการประสานสัมพันธ์ และมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน ในที่สุด

1.3 การบริหารการศึกษา

การศึกษาเป็นเครื่องมือของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและจะส่งผลต่อการพัฒนา สังคมในทุก ๆ ด้าน การบริหารการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในอันที่จะช่วยสนับสนุน ส่งเสริม คุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา สำหรับความหมายของการบริหารการศึกษานั้น ได้ มีนักวิชาการได้ให้คำจำกัดความไว้หลายทัศนะ ดังนี้

ชาญชัย อาจินสมมาตร (2541 ; อ้างถึงในสันติ บุญภิรมย์, 2552 : 153) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้อิทธิพล(Influencing) ต่อคนกลุ่มหนึ่ง นั่นคือ นักเรียน เพื่อให้ มีความเจริญงอกงามสู่วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดโดยการใช้กลุ่มคนกลุ่มที่สองซึ่งได้แก่ ครูในฐานะ ตัวแทน(agent) ดำเนินการเพื่อให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จ

กมล สุตะประเสริฐ (2544 : 175) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษาเป็นการ กำหนดนโยบาย เป้าหมาย การวางแผนงาน โครงการ การกำกับดูแลปรับเปลี่ยนพัฒนาโครงสร้าง องค์กรบริหารการศึกษา กำหนดตำแหน่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานในระดับ ต่าง ๆ กำหนดรายละเอียดของงานในแต่ละบทบาท ตรวจสอบประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตาม บทบาทและหน้าที่ต่าง ๆ ส่งเสริมสนับสนุนเอื้ออำนวยให้บุคคลได้ร่วมมือกันจัดกิจกรรมให้เต็ม ศักยภาพทั้งในการบริหารบุคลากรในสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ การบริหารงาน งบประมาณ การบริหารงานพัสดุครุภัณฑ์ การบริหารกิจการนักเรียนและการบริหารงานด้าน สภาพแวดล้อม

ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง (2544 ; อ้างถึงในสันติ บุญภิรมย์, 2552 : 153) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การให้ความรู้แก่เยาวชน เป็นหน้าที่สำคัญครู อาจารย์ที่จะต้องดำเนินการจัดการศึกษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 53) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ เด็ก เยาวชน ประชาชน ตามรูปแบบการศึกษาประเภทต่างๆ เพื่อให้มีความเจริญงอกงามสู่วัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศโดยรวม

ดังนั้น สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชนและประชาชนในทุก ๆ ด้าน โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ทั้งในและนอกระบบ โรงเรียน ให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม และมีคุณธรรม เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

2. การบริหารสถานศึกษา

2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 (2549 : 42) ได้กล่าวถึงการบริหารโรงเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

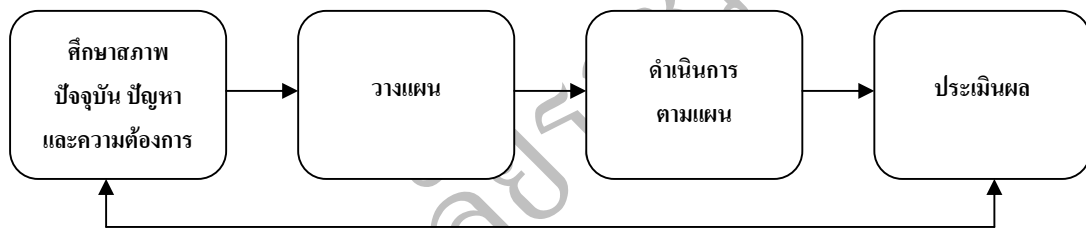
1. ส่วนภายในของการศึกษา (Internal of Education) ได้แก่ การปฏิรูปการเรียนรู้ การปฏิรูปหลักสูตรการปฏิรูปครูและการปฏิรูปคุณภาพการศึกษาหรือการประกันคุณภาพการศึกษา
2. ส่วนภายนอกของการศึกษา (External of Education) ได้แก่ การปฏิรูปการบริหารการศึกษาหรือการกระจายอำนาจการศึกษาและการปฏิรูประบบบริหารหรือโครงสร้างการบริหารการศึกษา

การปฏิรูปการศึกษามุ่งให้เกิดคุณภาพทั้งในด้านผลผลิต กระบวนการจัดการและปัจจัยต่างๆโดยมุ่งหวังให้การจัดการศึกษาพัฒนาทั้งระบบ(Whole School Approach : WSA)และบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอนการเรียนรู้การประสานสัมพันธ์การระดมและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษานั้นเอง เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการบริหารงานอย่างเต็มที่ในสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องมีทักษะในการบริหารมีภาวะผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดขวัญมีกำลังใจและมีแรงจูงใจในการทำงานเกิดความรักในองค์กรซึ่งศุภชัย ขาวะประภาส (2542 : 4) ได้กล่าวถึงการตอบสนองของบุคลากรในหน่วยงานที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงว่าบุคลากรระดับผู้ปฏิบัติจะรู้สึกว่าการเปลี่ยนแปลงไม่ยุติธรรมและไม่เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการกระทำเพื่อผลประโยชน์ของตน จึงรู้สึกต่อต้านโกรธไม่พอใจและสับสนซึ่งบางครั้งก็มองต่าง ๆ เหล่านี้อาจแตกต่างกันโดยมุมมอง และความคิดของเพศชายมีสูงกว่าเพศหญิง เพศชายจะมีความคิดเชิงรุก คิดก้าวไกลในอนาคต มีความคาดหวังในความสำเร็จมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546 : 47 - 48) ที่กล่าวว่า เพศกับ

การทำงานโดยทั่วไปพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน แต่จากการศึกษาของนักจิตวิทยาพบว่า เพศหญิงจะมีลักษณะคล้อยตามมากกว่าเพศชายและเพศชายจะมีความคิดเชิงรุกคิดก้าวไกลในอนาคต ตลอดจนมีความคาดหวังในความสำเร็จมากกว่าเพศหญิงดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องหามาตรการในการกำหนดนโยบายและการบริหารที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมเพื่อสนองต่อความต้องการความเจริญก้าวหน้า ซึ่งเป็นความต้องการสูงสุดของบุคคล

การบริหารโรงเรียน จะสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยการวางแผนเป็นหลักและการวางแผนจะต้องได้รับการยอมรับและร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเมื่อพิจารณาอย่างถ่องแท้แล้ว วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียน คือการให้ความรู้แก่เด็กและพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพ สิ่งเหล่านี้คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของกระบวนการบริหารจะมีประสิทธิภาพได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการบริหารอย่างน้อย 4 ขั้นตอน ตามแผนภูมิที่ 1 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534 : 13)

ภาพที่ 1 กระบวนการบริหารการศึกษา

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534 : 13

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 32) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาไว้ 4 งาน คือ

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานงบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานทั่วไป

เป็นที่ยอมรับกันว่า ในการบริหารงานใด ๆ ก็ตามผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่จะส่งผลถึงความสำเร็จของงาน หรือดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุด ในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถปฏิบัติงานใน

หน้าที่ซึ่งมีความสำคัญ ดังกล่าวได้อ้างอิงนั้น จะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และเข้าใจบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ

ในการบริหารงาน ทั้ง 4 งาน นั้น การบริหารงานวิชาการถือเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารที่จะต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ ส่วนงานอื่นๆ อีก 3 งานนั้น เป็นงานที่มาสสนับสนุนให้การบริหารวิชาการมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้การที่ผู้บริหารจะสามารถบริหารสถานศึกษาได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้บริหารต้องดำเนินการบริหารตามกระบวนการต่อไปนี้ คือ

1. การกำหนดนโยบายของสถานศึกษา นโยบายของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาในระดับอื่น ๆ สอดคล้องกับความเป็นจริง ทุกฝ่ายรับรู้และยอมรับ สามารถบอกทิศทางการปฏิบัติ

2. การวางแผนบริหารสถานศึกษา การวางแผนบริหารสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่สำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติ การวางแผนเป็นการคิด กำหนดทางเลือก และตัดสินใจล่วงหน้าเพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้เกิดการประหยัด และได้ประโยชน์สูงสุด แผนจึงเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การบริหารมีประสิทธิภาพ การวางแผนมี 3 ขั้นตอนได้แก่

2.1 การเตรียมการ เป็นการเตรียมการด้านข้อมูลที่จะใช้ในการวางแผน เช่น นโยบายของโรงเรียน และนโยบายในระดับอื่นๆ สภาพปัจจุบัน ปัญหา กำหนดแนวทางการแก้ปัญหา

2.2 การวางแผน เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผน กำหนดเป้าหมาย และรายละเอียดของงานและโครงการ

2.3 การเลือกเสนอแผนเพื่อให้พิจารณาอนุมัติ

3. การปฏิบัติตามแผน ในขั้นตอนนี้หมายถึงการพัฒนารูปแบบการควบคุมกำกับดูแล และการแนะนำช่วยเหลือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

4. การประเมินผลและรายงานผล ในขั้นตอนนี้เป็นการปฏิบัติ เพื่อให้ทราบผลการดำเนินการใช้ทรัพยากรทางการบริหาร กระบวนการ วิธีการและเวลาที่กำหนดไว้เพียงใด รวบรวมสรุปไว้เป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินการต่อไป

3. การบริหารงานวิชาการ

3.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ทุกระดับสถานศึกษา จะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับงานวิชาการ จุดมุ่งหมายของงานด้านนี้อยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มี

จริยธรรม และคุณสมบัติที่ต้องการ งานวิชาการจึงเป็นงานที่สร้างความมั่นคงในอาชีพ และความสำเร็จในชีวิตของพลเมือง และความมั่นคงของประเทศด้วย

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา จะพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการ

สมเดช สีแสง (2547 : 104-105) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ได้ผลดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีลักษณะเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นงานวิชาการเป็นหลักของโรงเรียน

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2546 : อ้างถึงสันติ บุญภิรมย์, 2553 : 21) ได้กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง งานที่เกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการถ่ายทอดความรู้ไปสู่กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียน การจัดสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา การวัดประเมินผล การประกันคุณภาพ รวมถึงการจัดระบบราชการเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

สันติ บุญภิรมย์ (2553 : 22) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพ และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535 : 7) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาเดิม ได้กำหนดขอบข่ายงานไว้ 9 งาน ได้แก่ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ งานวัดผลและประเมินผล งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน งานวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ งานส่งเสริมการสอน งานประชุมอบรมทางวิชาการ ซึ่งทั้ง 9 งานนี้

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ คือ การบริหารการศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน โดยจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา มีขอบข่ายของงานไว้ 9 งาน ได้แก่ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ งานวัดผลและประเมินผล งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ งานส่งเสริมการสอน งานประชุมอบรมทางวิชาการ ซึ่งทั้ง 9 งานนี้เห็นว่างานหลักสูตรและการใช้หลักสูตรมีความสำคัญยิ่ง

3.2 แนวคิดการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

3.2.1 วัตถุประสงค์การบริหารงานวิชาการ

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานทางด้านวิชาการได้อย่างอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
2. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเองและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นๆอย่างกว้างขวาง

3.2.2 ขอบข่าย / ภารกิจ ของการบริหารงานวิชาการ

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วจึงสามารถประมวลขอบข่าย / ภารกิจงานของการบริหารงานวิชาการ ได้ดังนี้

- (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

- (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- (4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- (7) การนิเทศการศึกษา
- (8) การแนะแนวการศึกษา
- (9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- (10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- (11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- (12) การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์

หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรเป็นการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมปัจจุบัน อิทธิพลต่าง ๆ ในสังคมมีผลก่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรขึ้น การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกันในแต่ละส่วน การพัฒนาหลักสูตรจะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและครูผู้สอนในการนำหลักสูตรไปดำเนินการพัฒนาการสอนในสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักสูตรทั้ง 3 ระดับคือ หลักสูตรแม่บท หลักสูตรระดับท้องถิ่น และหลักสูตรในระดับโรงเรียน การเปลี่ยนแปลงของสังคม ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ เทคโนโลยีตลอดจนผลงานวิจัยทางด้านจิตวิทยาที่มีต่อสภาพของนักเรียนปัจจุบันมีอิทธิพลก่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องมีผู้นำที่มีความสามารถดำเนินการวิเคราะห์ปัญหา จัดวางแผนงาน ดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรและประเมินหลักสูตรเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตร และเป็นวงจรที่จะต้องดำเนินการต่อไปเรื่อย ๆ

แนวทางการปฏิบัติ

1. ศึกษาวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และ ประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

4. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

5. นิเทศการใช้หลักสูตร

6. ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

7. ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือการพัฒนาแนวคิด และวิธีการในการจัดการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เจริญตามศักยภาพ และเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันทุกฝ่าย กระบวนการเรียนรู้เป็นแนวทางที่จะได้มาซึ่งความรู้จากการคิด วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติ ประเมิน ปรับปรุงให้เหมาะสม สรุปและสร้างความรู้ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป. : 15)

แนวทางการปฏิบัติ

1. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

3. จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน หรือแบบอื่นๆตามความเหมาะสม
4. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยสถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรทุกคนถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นมาตรฐานเดียวกันผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เป็นการแสดงความก้าวหน้าของพัฒนาการและความสำเร็จของผู้เรียนอีกทั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

การเทียบโอนผลการเรียน เป็นการนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ หรือจากการประกอบอาชีพมาเทียบโอนเป็นผลการเรียนของหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ในระดับที่กำลังศึกษาอยู่ การพิจารณาการเทียบโอนสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. พิจารณาจากหลักฐานการศึกษา ซึ่งจะให้ข้อมูลที่แสดงความรู้ ความสามารถของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ
2. พิจารณาจากความรู้และประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติจริง การทดสอบ การสัมภาษณ์
3. พิจารณาจากความสามารถ และการปฏิบัติได้จริง

แนวทางการปฏิบัติ

1. กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้
3. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ การปฏิบัติ และผลงาน
4. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความหมายของการวิจัย คำว่าการศึกษา (Research) มีรากศัพท์เดิมมาจากภาษาฝรั่งเศสว่า Re + Catchier ซึ่งแปลว่า การค้นหาซ้ำ ๆ เป็นการค้นหาคำตอบเพื่อให้เกิดความมั่นใจ

ความหมายของคำว่า การวิจัยนี้ มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างหลายอย่าง เช่น (อนงค์ เชาวนะกิจ และลาก เพชรเรือง, 2548 : 1) ได้ให้ความหมายของการวิจัยว่าเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้จากปัญหาที่ชัดเจนอย่างมีระบบ โดยมีการทดสอบสมมุติฐานที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในเรื่องนั้นๆเพื่อนำไปใช้พยากรณ์ หรือสังเกตการเปลี่ยนแปลง เมื่อควบคุมสิ่งหนึ่งให้คงที่

พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติฉบับปัจจุบันได้ให้ความหมายของการวิจัยว่า คือ การศึกษาค้นคว้าที่มีระบบและแผนการ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

จากการให้ความหมายของบุคคลดังกล่าวข้างต้นกล่าวโดยสรุปได้ว่า การวิจัย หมายถึง กระบวนการในการแสวงหาความรู้ ความจริง ด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ เพื่อจะได้นำความรู้ความรู้นั้นไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาหรือ เพื่อก่อให้เกิดความรู้หรือทฤษฎีใหม่ระบบและวิธีการที่แสวงหาความรู้ ความจริงในการวิจัยนั้นคล้ายคลึงกับระบบและวิธีการทางวิทยาศาสตร์มากจนเป็นที่ยอมรับทั่วไปว่า การวิจัยเป็นการแสวงหาความรู้ความจริงโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

การบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับองค์ประกอบภายในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้สอน นักเรียน หลักสูตร สื่อ วัสดุ นอกจากนี้ ผู้บริหารเป็นผู้ที่สำคัญที่สุดเพราะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาดำเนินไปได้ด้วยดี ผู้บริหาร จะเป็นผู้ที่ระดมการมีส่วนร่วมของคนทุกฝ่ายตั้งแต่ชุมชน ผู้สอน และผู้เรียนมาร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ เพื่อกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ จัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ การนิเทศติดตามผล และการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ กระบวนการดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 24)

แนวทางปฏิบัติ

1. ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

1. ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ
2. ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน
3. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้การสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ
4. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่น
5. การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 168) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้คือการที่สถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุน ผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ และเรียนรู้ตลอดชีวิตจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย แหล่งเรียนรู้ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะในห้องเรียนหรือจากหนังสือเรียน แต่จะรวมถึงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เช่น ห้องสมุด ห้องกิจกรรมวิทยาศาสตร์ แหล่งเรียนรู้ในห้องอื่น เช่น สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ แหล่งเรียนรู้เป็นบุคคล เช่น ปราชญ์ท้องถิ่น ผู้นำชุมชน การใช้แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ควรคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความคิดทักษะ กระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม จากแหล่งเรียนรู้เหล่านั้นอันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ

แนวทางการปฏิบัติ

1. สำรวจแหล่งเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง
2. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในแก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

3. จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาให้การจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การนิเทศการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2540 : 23) กล่าวถึงแนวคิดหลัก และความหมายของการนิเทศไว้ว่า งานนิเทศการศึกษาคืองานพัฒนาวิชาชีพ มุ่งพัฒนาให้ครูทุกคนสามารถคิดเอง ตัดสินใจเอง ลงมือทำเอง พัฒนาให้ดีขึ้นเองได้อยู่เสมอ การให้ผู้นิเทศมีภาพงานตลอดแนวของเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูก็เพื่อให้ผู้นิเทศเป็นนักพัฒนาวิชาชีพครูได้อย่างแท้จริง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 16) ได้ให้ความหมายเป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา ครูผู้ชำนาญการ ครูผู้ร่วมนิเทศ ครูแกนนำ ดำเนินการโดยใช้ภาวะผู้นำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ประสานงาน และใช้ศักยภาพการทำงานอย่างเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนางานของสถานศึกษานั้นๆ โดยส่วนร่วมให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

1. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
2. ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับสถานศึกษา
3. ประเมินผลการจัดระบบ และ กระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา
4. ติดตาม ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา กับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา

การแนะแนวเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเอง และตัดสินใจที่จะช่วยตนเองได้ด้วยตนเอง เป้าหมายหลักของการแนะแนวมี 3 ประการ คือ

1. เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการสามารถพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพ
 2. เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการสามารถป้องกันปัญหาที่จะเกิดกับตนได้
 3. เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการสามารถหาวิธีการที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา ที่เกิดกับตนได้
- การแนะแนวมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และครองชีวิตของผู้เรียนในยุคปฏิรูปการเรียนรู้

ตามพระราชบัญญัติการศึกษา เพราะด้วยเป้าหมายและระบบการดำเนินงาน ตามขอบข่ายของการแนะแนวจะช่วยเสริมให้ครูอาจารย์ที่ปรึกษา สามารถทำหน้าที่ให้ความดูแลและช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างบรรลุ กับช่วยให้ผู้ที่มีปัญหาหรือต้องการรับบริการแนะแนวสามารถเข้าใจตนเองสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพที่ตนมีอยู่ ตระหนักในสาเหตุแห่งปัญหาของตนจนสามารถป้องกันปัญหาที่จะมีในอนาคต แก้ปัญหาที่มีในปัจจุบันและพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองได้ตามวิธีการหรือแนวทางที่เหมาะสมกับตน

แนวทางการปฏิบัติ

1. จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายในสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน
2. ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา
3. ติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา
4. ประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ด้านการแนะแนว การศึกษากับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากการกระจายอำนาจการบริหารวิชาการสู่สถานศึกษาโดยเฉพาะการให้สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเอง มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนเอง ย่อมทำให้เกิดความแตกต่างกันในเชิงคุณภาพ สิ่งหนึ่งที่จะเป็นตัวควบคุมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้เท่าเทียมกันมีคุณภาพใกล้เคียงกัน คือ การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษา ด้วยเหตุนี้รัฐจึงกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติอันไปสู่การกำหนดมาตรฐานที่กำหนด ตลอดจนเพื่อรับรองการประกันคุณภาพภายนอก ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้น สังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

การประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้ให้คำจำกัดความ คือ การประเมินผลการศึกษา ติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา(กระทรวงศึกษาธิการ, 2549 :53)

แนวทางการปฏิบัติ

1. จัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จ ของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และ ประเมินคุณภาพการศึกษา
3. วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา
4. ดำเนินการพัฒนาตามแผนและติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
5. ประสานความร่วมมือเขตพื้นที่กับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
6. ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา
7. ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนนั้น จะต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนี้

- การกำหนดทิศทาง นโยบายและเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

- ส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน
- ร่วมสร้างความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง

แนวทางการปฏิบัติ

1. การศึกษา สำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน
2. จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น
3. ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น หน่วยงาน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
4. ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

แนวทางการปฏิบัติ

1. ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา
2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

1. สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
3. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4. การนิเทศการศึกษา

4.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา

มีผู้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ในที่ต่างๆ กันมากมาย แต่ที่น่าสนใจพอจะนำมาพิจารณาให้เข้าใจ ดังนี้

ประหยัด หาสิตะพันธ์ (2528 : 1) ให้ทัศนะว่า การนิเทศการศึกษา คือ การแนะนำช่วยเหลือ การปรับปรุง การประสานงานและการประเมินผล ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ครูมีความสามารถในการสอนสูงขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีคุณสมบัติในการเรียนสูงขึ้นและเพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพที่ดีขึ้นนั่นเอง ส่วนสะอาด คำมา (2536 : 5) สรุปว่าการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศโดยใช้หลักเหตุผลเพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศและบังเกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2553 : 204) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ กิจกรรมหนึ่งในหลายๆ กิจกรรมของการบริหารการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเงื่อนไขการเรียนรู้และความเจริญงอกงามของผู้เรียนโดยมุ่งให้ผู้สอนได้ปรับปรุงวิธีการสอนและจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ไปด้วย เช่น กิจกรรมการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ กิจกรรมมนุษยสัมพันธ์

จากการให้ความหมายของนักการศึกษาที่ได้นำมากล่าวไว้ข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่าแม้การใช้ถ้อยคำจะแตกต่างกัน แต่สรุปเนื้อหาสาระได้เป็นไปในทำนองเดียวกัน คือ การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบทางการศึกษาได้แนะนำช่วยเหลือ ปรับปรุงเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุจุดหมายที่วางไว้ ตลอดจนมุ่งที่จะพัฒนาครูให้มีสมรรถภาพสูงขึ้น อันจะส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถในการทุกๆ ด้าน

การนิเทศการศึกษามีความมุ่งหมาย คือ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อแก้ปัญหา พัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยี พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาและเพื่อให้คำปรึกษาและประสานงานทางวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541 : 4) การนิเทศการศึกษา จึงเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ครูเห็นและเข้าใจถ่องแท้ในวัตถุประสงค์ของการศึกษา

บริกส์ และจัสท์แมน (Briggs and Justmen, 1952 : 35) ได้สรุปความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ 4 ข้อ คือ

1. การส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางอาชีพ ได้แก่ การประชุมต่างๆ การจัดอบรม แบบฝึกปฏิบัติการ สัมมนาปัญหาต่าง ๆ การไปเยี่ยมชมศูนย์ทดลองต่างๆ การจัดกิจกรรม

ต่าง ๆ ให้แก่ครูได้มีโอกาสดพบปะสร้างสรรค์ในด้านวิชาการ ทำการทดลองหลักสูตร หนังสือและวิธีการสอน

2. การส่งเสริมความเจริญงอกงามของครู ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ส่งเสริมการทดลองกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูสนใจอยากทำ เปิดโอกาสให้ครูได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสมาคมต่างๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพ ส่งเสริมครูที่มีความสามารถพิเศษในทางใดทางหนึ่งโดยเฉพาะ ส่งเสริมให้ครูได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้หรืองานที่เขาสงใจ ส่งเสริมให้ครูสนใจกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาคมอาชีพครูภายในประเทศ และของนานาชาติ

3. การปรับปรุงการสอนของครู ได้แก่ การพิจารณาคัดเลือกครูที่มีความสามารถและมีประสิทธิภาพเข้าทำการสอน การจัดงานและมอบหมายงานที่ถูกต้องและตรงกับความสามารถของครู ให้มีโอกาสดได้สังเกตการสอน เปิดประชุมอบรมเพื่อศึกษาปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการสอน การสาธิตการสอนที่ดีให้แก่ครู ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนครูและการสังเกตการสอนระหว่างสถานศึกษาต่าง ๆ

4. การส่งเสริมแนะนำครูและส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ได้แก่ ส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครอง ประชาชนในประชาคมของตน ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของประชาคม ส่งเสริมให้มีสมาคมผู้ปกครองขึ้นในสถานศึกษา ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครองในการแก้ปัญหาต่างๆ ของการศึกษา ส่งเสริมให้ประชาชนสนใจในกิจกรรมของสถานศึกษา ทำสถานศึกษาให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนนั้น ๆ

4.2 หลักการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้นิเทศต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้ ก็เพื่อที่จะดำเนินการนิเทศให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องมีหลักในการปฏิบัติเพราะการนิเทศการศึกษาช่วยหาทางให้ครูได้พึ่งตนเอง ไม่ใช่คอยหวังที่จะพึ่งศึกษานิเทศก์ หรือคนอื่นอยู่ตลอดเวลา การนิเทศการศึกษาช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นด้วยตนเอง และสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง มุ่งทราบความต้องการของครูและวางแผนการนิเทศให้ตรงกับความต้องการนั้น มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

สะอาด คำมา (2536: 17 – 19) ให้ความเห็นว่า หลักการนิเทศภายในโรงเรียน ควรยึดหลักการสำคัญ 3 ประการ ดังนี้ คือ

1. หลักความถูกต้องในหลักวิชาการ ผู้ปฏิบัติต้องรู้และเข้าใจในหลักการและ

วิธีการนิเทศ การทำงานร่วมกันอย่างเป็นกระบวนการเชิงวิทยาศาสตร์ มีเป้าหมายการทำงานอยู่ที่คุณภาพนักเรียน แต่ดำเนินงานผ่านตัวปัญหา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. หลักการประชาธิปไตย เน้นบรรยากาศความเป็นกันเองและความร่วมมือ ร่วมใจเคารพในตัวบุคคลและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ทุกคนได้สร้างสรรค์งาน และเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงาน

3. หลักการวางแผน เริ่มต้นจากสภาพปัจจุบัน ปัญหาของตนเอง กำหนดความต้องการเพื่อมุ่งผลในอนาคต กำหนดทางเลือกในการปฏิบัติ ติดตามประเมินผลงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ การนิเทศจึงเป็นการช่วยกระตุ้นเตือน การประสานงานและแนะนำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ครูโดยทั่วไป อาจจะทำให้ โดยจัดให้มีการฝึกอบรมด้านวิชาชีพเพื่อให้ครูได้ทราบหลักวิธีการสอนทั่วไป พัฒนาหลักวิชาความรู้ ใช้เทคนิควิธีสอนให้มีประสิทธิภาพ มีความเชื่อมั่นในการสอนมีประสบการณ์ในการใช้วัสดุการสอน อีกทั้งยังเป็นการปรับปรุงแบบประมวลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้มีประสบการณ์ในการเตรียมเครื่องมือประเมินผลชนิดต่าง ๆ สรุปผลการวัดผล และวางแผนช่วยเหลือผู้เรียนล้าหลัง

หลักการปฏิบัติการนิเทศการศึกษา จะต้องดำเนินการให้ครบ 3 ขั้นตอน ดังนี้คือการนิเทศอย่างทั่วถึง การนิเทศอย่างต่อเนื่องและการนิเทศอย่างมีคุณภาพ กล่าวคือผู้นิเทศปฏิบัติงานร่วมกับผู้นิเทศในพื้นที่รับผิดชอบแต่ละระดับอย่างครบถ้วน มีกระบวนการในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาจนบรรลุเป้าหมายเป็นระยะ ๆ มีการกำหนดจุดในการพัฒนาโดยใช้นวัตกรรมการนิเทศที่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็น จนนักเรียนเกิดคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541 : 23) ถือได้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการแสวงหาความจริงใจ ความเป็นอยู่ของสังคม พร้อมทั้งประเมินผลวัตถุประสงค์และสิ่งที่พึงประสงค์ รวมทั้งทำหน้าที่ประสานความคิดของครูให้กลมกลืนกันได้ การนิเทศการศึกษาก่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ เมื่อมีการเรียนรู้ทฤษฎีแล้ว ต้องนำเข้าสู่ภาคปฏิบัติเพื่อให้ได้ผลที่แน่นอนจริง ๆ และต้องมีการปรับปรุงการดำเนินงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ

มาร์คส์ และ สตูปส์ (Marks and Stoops, 1971 : 40 – 41) มีความเห็นว่าหลักการนิเทศการศึกษา ควรเป็นดังนี้

1. การนิเทศการศึกษา เป็นโครงการทางการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย
2. ครูต้องการบริการบริการด้านการนิเทศการศึกษาและผู้บริหาร สถานศึกษาต้องรับผิดชอบในการบริการด้านนี้

3. การนิเทศการศึกษา ควรปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลในสถานศึกษา
4. การนิเทศการศึกษา จะช่วยชี้ให้เห็นความต้องการของบุคคลในสถานศึกษาเด่นชัดขึ้น
5. การนิเทศการศึกษา จะช่วยให้จุดมุ่งหมายทางการศึกษาชัดเจนขึ้น
6. การนิเทศการศึกษา จะช่วยเสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างบุคลากรในสถานศึกษากับชุมชน
7. การนิเทศการศึกษา จะช่วยในการจัดและบริหารกิจกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
8. การนิเทศการศึกษา ขึ้นอยู่กับครูและผู้บริหารการศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา
9. การนิเทศการศึกษา ควรมีงบประมาณประจำปีสนับสนุน
10. โครงการนิเทศการศึกษา ควรได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย
11. ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร
12. การนิเทศการศึกษา ควรเผยแพร่ผลการวิจัยใหม่ๆทางการศึกษาและสนับสนุนให้มีการนำเข้าสู่ภาคปฏิบัติ
13. ควรมีการประเมินผล โครงการนิเทศการศึกษา โดยผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้องจากภายนอกโครงการ

เบอร์ตัน และบรัคเนอร์ (Burton and Bruckner, 1974 : 71 – 72) ให้หลักการนิเทศการศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. การนิเทศการศึกษา ควรมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
2. การนิเทศการศึกษา ควรจะเป็นวิทยาศาสตร์
3. การนิเทศการศึกษา ควรจะเป็นประชาธิปไตย
4. การนิเทศการศึกษา ควรจะเป็นการสร้างสรรค์

จากแนวคิด เรื่องหลักการนิเทศการศึกษาที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษามีหลักการที่มุ่งสร้างสรรค์ ทำให้ผู้รับการนิเทศสามารถที่จะพึ่งตนเองได้ทั้งครู นักเรียนและโรงเรียนได้รับการช่วยเหลือก่อให้เกิดการพัฒนาขึ้น การนิเทศจะเป็นวิธีหนึ่งที่สำคัญ และจำเป็นในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและอนาคต ผู้นิเทศอาจเป็นผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ใกล้ชิดกับครูมากที่สุด และสามารถที่จะปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าวได้ง่าย ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจ

ในการตัดสินใจ และเป็นผู้ที่จะต้องช่วยเหลือครูในสถานศึกษาอยู่แล้ว หรืออาจมอบหมายให้ครูภายในสถานศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติหรืออาจเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญเฉพาะวิชาจากภายนอกที่เรียกว่าศึกษานิเทศก์ก็ได้ ซึ่งผู้นิเทศเหล่านี้อาจจะทำกันได้หลายวิธีตามแต่จะเห็นว่าเป็นไปได้ มีประโยชน์และเหมาะสม แต่ต้องดำเนินไปตามหลักการนิเทศเพื่อประกันได้ว่า การปฏิบัติงานนิเทศถูกต้อง

4.3 กระบวนการนิเทศการศึกษา

กระบวนการนิเทศการศึกษา หมายถึง แบบแผนวิธีการจัดการนิเทศ ซึ่งได้จัดลำดับขั้นตอนไว้อย่างเป็นระเบียบ กระบวนการนิเทศที่ดีจะทำให้การจัดการนิเทศประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในฐานะผู้บริหารจะต้องรู้และเข้าใจในกระบวนการนิเทศเป็นอย่างดี หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541: 16) ซึ่งเป็นหน่วยงานเดิมที่กำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษา ก่อนที่จะหลอมรวมเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดกระบวนการนิเทศการศึกษาไว้โดยเฉพาะให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
2. การวางแผน และกำหนดทางเลือก
3. การสร้างสื่อและเครื่องมือ
4. การปฏิบัติการณ์นิเทศภายในโรงเรียน
5. การประเมินผลและรายงานผล

กระบวนการนิเทศการศึกษาดังกล่าวนั้น มีความสอดคล้องกับความเห็นของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2540 : 232- 236) ได้กล่าวว่า การนิเทศจะประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่มคือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อร่วมกันทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน โดยใช้เทคนิควิธีที่เหมาะสม ขั้นตอนในการบริหารงานนิเทศจึงมีความสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปโดยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ พอจะสรุปได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ
2. การวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ
3. การดำเนินงานนิเทศ
4. การประเมินผลการนิเทศ

การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา ผู้นิเทศจะต้องเลือกที่จะนำเอาขั้นตอนหรือกระบวนการนิเทศของใคร แบบไหน เพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงาน ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานนิเทศการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. การนิเทศภายในสถานศึกษา

5.1 ความหมายของการนิเทศภายใน

เมื่อกล่าวถึงการนิเทศการศึกษา ส่วนใหญ่มักจะคิดถึงกิจกรรมนิเทศของศึกษานิเทศก์ แต่ที่แท้จริงแล้วการนิเทศการศึกษา โดยเฉพาะการนิเทศภายในสถานศึกษานั้นเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องจัดหรือดำเนินการให้มีขึ้นภายในสถานศึกษา การจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีคุณภาพ ครูมีขวัญและกำลังใจในการทำงานและครูร่วมมือกันทำงานด้วยความเต็มใจ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528 : 88) การนิเทศภายในสถานศึกษาจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง

การนิเทศภายใน หมายถึง ความพยายามทุกชนิดของผู้บริหารสถานศึกษาในอันที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้ดีขึ้น ทำให้เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพให้มีความพอใจและมั่นใจในการทำงาน สอดคล้องกับที่อุทัย บุญประเสริฐและชโลมใจ กิงคารวัฒน์ (2528 : 32) ให้ความเห็นว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ซึ่งมีการดำเนินการเป็นขั้นตอนและมีกระบวนการเฉพาะเพื่อตอบสนองจุดมุ่งหมายที่แท้จริง คือ ได้ผลงานหรือเด็กนักเรียนมีคุณภาพ

จากคำจำกัดความของการนิเทศภายใน ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวไว้ต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การนิเทศภายในมีลักษณะสำคัญ ดังนี้ คือ

1. เป็นความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษาในอันที่จะปรับปรุงและส่งเสริมให้ประสิทธิภาพในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาดีขึ้น
2. เป็นการทำงานร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษาเองเพื่อช่วยพัฒนาการสอนซึ่งกันและกัน
3. เป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดกระบวนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุจุดหมาย คือ เด็กดีมีคุณภาพสูง

5.2 ความมุ่งหมายในการนิเทศภายใน

เนื่องจากการนิเทศการศึกษาจากภายนอกมีปัญหามากมาย เช่น ด้านกำลังคนที่จะทำการนิเทศมีจำนวนจำกัด งบประมาณไม่เพียงพอที่จะใช้เป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางและค่าที่พัก นอกจากนี้ ผู้นิเทศซึ่งมาจากภายนอกย่อมไม่เข้าใจสภาพปัญหาดีเท่ากับครูภายในสถานศึกษา ประกอบกับในปัจจุบันครูในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาสูงขึ้น สามารถช่วยตัวเองได้โดยไม่ต้องคอยรับการช่วยเหลือจากบุคคลภายนอกหรือศึกษานิเทศก์ ดังนั้น ผู้บริหารจึงมีบทบาทในการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาด้วย เพื่อให้บรรลุจุดหมายในการจัดการศึกษาและส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความคิดเห็นถึงความมุ่งหมายของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษาที่น่าสนใจ คือ

ซารี มณิศรี (2524 : 6) ชี้ให้เห็นว่าความมุ่งหมายที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานนิเทศภายใน คือ

1. เพื่อช่วยให้ครูได้เข้าใจถึงปัญหาต่าง ๆ ของเด็กที่กำลังสอนอยู่และพยายามให้ครูเห็นและเข้าใจอย่างชัดเจนว่า เด็กในวัยนี้มีลักษณะพฤติกรรมและความต้องการอย่างไรจะได้นำมาดำเนินการสอนและจัดโปรแกรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้สนองความต้องการของเด็กให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
2. เพื่อช่วยให้ครูได้ทราบถึงความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ทราบจุดอ่อนในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร และช่วยให้สามารถวางแผนการสอนให้เหมาะสมเพื่อแก้จุดอ่อนเหล่านั้น การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ก็จะได้รับผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย
3. เพื่อช่วยให้ครูได้เข้าใจจุดประสงค์ของการศึกษาโดยทั่วไปอย่างแจ่มแจ้ง ตลอดจนปรัชญาของสถานศึกษาและช่วยให้ครูดำเนินการสอนได้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ๆ
4. เพื่อช่วยให้ครูมีลักษณะเป็นผู้นำและเป็นนักประชาธิปไตย
5. เพื่อช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา ได้สำรวจและค้นพบความสามารถพิเศษของครูแต่ละคนเพื่อที่จะได้มอบหมายงานให้เหมาะสมตามความสามารถและความถนัดนั้น ๆ
6. เพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
7. เพื่อสร้างเสริมขวัญของคณะครูให้อยู่ในสภาพสูงเพื่อที่จะได้ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความรักและมีความภาคภูมิใจในอาชีพครูที่ตนกำลังปฏิบัติอยู่
8. เพื่อช่วยให้ครูมีความรู้สึกปลอดภัยในการทำงาน ป้องกันครูจากการถูกตำหนิหรือการกล่าวโทษที่ไม่เป็นธรรม
9. เพื่อประเมินผลการเรียนของนักเรียน การสอนของครูและหาวิธีการที่จะให้การ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุดเท่าที่จะทำได้

ในขณะที่ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2540 : 224) ได้กล่าวว่าความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา มีดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
2. เพื่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อสำรวจ วิเคราะห์ วิจัยและประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
4. เพื่อพัฒนาหลักการและสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ได้มาตรฐานและเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการ และจำเป็นของสถานศึกษาและครู

5. เพื่อพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะครูให้มีความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพที่จำเป็นจะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการศึกษา ทั้งให้สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้

จากความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา สรุปได้ว่า เพื่อที่จะให้ครูเข้าใจปัญหา ความแตกต่างและเข้าใจความต้องการของเด็กและจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการนั้นๆ ช่วยให้ครูเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ปรัชญาของสถานศึกษาและดำเนินการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ รวมทั้งสามารถสำรวจความสามารถพิเศษของครูและพัฒนาความสามารถให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจพร้อมทั้งนำเอาความคิดใหม่ ๆ มาใช้ เพื่อทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด

5.3 ผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน

การดำเนินการนิเทศครูผู้สอนโดยบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อที่จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีคุณภาพ ครูมีขวัญและกำลังใจในการทำงานและครูร่วมมือกันทำงานด้วยความเต็มใจ การปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการดำเนินการหรือกิจกรรมทุกอย่างที่จัดขึ้นภายในสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูให้มีคุณภาพสูงขึ้น มีขวัญกำลังใจในการทำงานและร่วมมือกันทำงานด้วยความเต็มใจ การปฏิบัติงานการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการปฏิบัติงานในฐานะผู้นำนิเทศการศึกษานั้นเอง

ซารี มณีนศรี (2524 : 61 – 68) ได้กล่าวถึงงานนิเทศการศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาอาจทำได้ว่า มีดังนี้

1. การช่วยเหลือทางด้านวิชาการและด้านการบริการ

1.1 ปฐมนิเทศครูใหม่ ผู้บริหารคาดว่าได้วางแผนปฐมนิเทศครูใหม่ก่อน

สถานศึกษาเปิด เพื่อช่วยให้ครูคุ้นเคยกับสถานศึกษาและงานในหน้าที่ที่จะต้องทำ ในการนี้ควรช่วยให้ครูใหม่มีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ประวัติความเป็นมาของสถานศึกษา การจัดงานของฝ่ายบริหาร กิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา ระเบียบ ข้อบังคับ สวัสดิการต่าง ๆ ที่ครูจะได้รับ และในระยะปฐมนิเทศนี้ ครูใหม่ควรจะได้มีผู้ช่วยให้การแนะนำเกี่ยวกับโครงการสอน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระยะยาว บันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประจำวัน แบบ ปพ.5 แบบ ปพ.6 ตลอดจนให้มีการสังเกตการสอนของครูอื่นๆ และได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของชุมชนด้วย

1.2 การจัดการประชุมก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อชี้แจงถึงงานที่ต้องทำ เมื่อเปิดเรียนแล้ว ชี้แจงโครงการใหม่ ๆ ที่ครูยังไม่ทราบ ประชุมให้ความรู้ใหม่ๆ แก่ครูเพื่อนำไปใช้ เมื่อเปิดเรียนแล้ว ประชุมตามสายวิชาหรือสายช่วงชั้นเพื่อร่วมกันทำประมวลการสอนหรือโครงการสอนระยะยาว การสังเกตการสอนในชั้น

1.3 การเยี่ยมชั้นเรียนอื่น ๆ ถ้าปรากฏว่าหลังจากที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทำการนิเทศให้คำแนะนำต่าง ๆ แล้วการสอนของครูยังไม่ดีขึ้นเท่าที่ควร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดบริการให้ครูได้มีโอกาสไปเยี่ยมชั้นเรียนอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นสถานศึกษาเดียวกันหรือสถานศึกษาอื่น ๆ ก็ได้

1.4 การสังเกตการสอนในชั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้สังเกตการสอนในชั้นต่าง ๆ ทั้งนี้ มิใช่เพื่อจับผิดครู แต่เพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือครูทางด้านเนื้อหาวิชา วิธีสอนการใช้ อุปกรณ์ การวัดผลและการประเมินผล การควบคุมชั้นเรียน เมื่อมีปัญหาในด้านใดก็จะได้นำให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขให้ดีขึ้น

1.5 การสาธิตการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูได้ดูสาธิตการสอนตามสมควร ทั้งนี้ เพื่อครูจะได้เห็นขั้นตอนในการดำเนินการสอนและวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษาอาจหาครูที่มีความสามารถ มีความตั้งใจ มีการสอนดีเด่นมาทำการสาธิตการสอนหรือศึกษานิเทศก์ก็ได้ หลังจากนั้นก็เปิดโอกาสให้ครูได้ซักถามข้อข้องใจได้อย่างกว้างขวาง

1.6 การนิเทศด้วยการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือเป็นหมู่ ผู้บริหารควรจะแจ้งให้ครูทราบว่า เมื่อครูมีข้อข้องใจเกี่ยวกับการสอน การบริหาร หรือการจัดกิจกรรมใดๆก็ตาม อาจจะมาปรึกษาหารือผู้บริหารสถานศึกษาก็ได้ ถ้าจะให้ดีผู้บริหารควรจะทำตารางเวลาว่างไว้เป็นประจำ ให้ครูได้มีโอกาสขอคำปรึกษาได้จริงๆ

1.7 นิเทศด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแบบต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้ศึกษาหาความรู้ และปฏิบัติจริงในเรื่องที่น่าสนใจโดยเฉพาะ

1.8 การอบรมครู ผู้บริหารสถานศึกษาอาจจัดการอบรมครูในสถานศึกษาของตนเองหรือกับสถานศึกษาใกล้เคียง

1.9 จัดสัมมนาครู ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสถานศึกษาใกล้เคียงอาจร่วมกันจัดสัมมนาครูขึ้นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา หรืออื่นๆ ก็ได้

1.10 จัดหาหนังสือที่ดีมีคุณค่าทางเนื้อหาวิชาการและอื่น ๆ มาไว้และส่งเสริมให้ครูอ่านอย่างกว้างขวาง

1.11 เพื่อความเจริญงอกงามในอาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงห้องสมุดให้มีสภาพดี ทันสมัย แนะนำให้ครูใช้ห้องสมุดให้ถูกต้องและสม่ำเสมอเพื่อครูจะได้แนะนำนักเรียนให้ใช้ห้องสมุดอีกด้วย

1.12 นิเทศด้วยการจัดโต้วาทีสนทนาให้แก่ครูเป็นอย่างดี สนับสนุนให้ครูใช้อุปกรณ์เหล่านั้น ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

1.13 สนับสนุนให้ครูไปเรียนหรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในระหว่างปิดภาคเรียน หรือตอนค่ำหรือสามารถสอบชิงทุนมาเรียนได้เต็มเวลาซึ่งเป็นการดี

2. การช่วยครูในด้านปัญหาส่วนตัวเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เป็นที่น่าพอใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะได้สอดส่องดูแลทุกข์สุขของครูที่อยู่ในปกครอง ควรให้ความเป็นกันเอง มีมนุษยสัมพันธ์ดี จนกระทั่งครูสามารถปรับปรุงตัวเองทั้งในเรื่องส่วนตัวและปัญหาการทำงาน

3. การสร้างขวัญของคณะครูในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเสริมสร้างเจตคติของบุคคลแต่ละคนในสถานศึกษาให้มีความรู้สึกปลอดภัย อบอุ่น รักอาชีพ รักหมู่คณะและพยายามทำงานด้วยความเต็มใจและพอใจ ได้แก่ ช่วยให้ครูในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในด้านวิชาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี ส่งเสริมสภาพการทำงานที่ดี จัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่ครู สร้างลักษณะความเป็นผู้นำให้กับครู ส่งเสริมให้ครูรู้สึกพอใจและเต็มใจที่จะทำงานร่วมกัน

4. การประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา การปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ได้ผลดีนั้น จะต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนเกี่ยวกับการประเมินผลอาจทำได้ดังนี้

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำตู้หรือกล่องรับฟังความคิดเห็นของครูภายในสถานศึกษา ตู้หรือกล่องนี้จะต้องมั่นคง แข็งแรง เก็บความลับได้เป็นอย่างดี เปิดได้เฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาเท่านั้น ก่อนจะเปิดควรจะได้มีการประชุมชี้แจงกับคณะครูเสียก่อน

4.2 จัดให้นักเรียนอภิปรายปัญหาต่างๆของสถานศึกษา วิธีนี้จะช่วยให้

ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ของสถานศึกษาและหาทางแก้ไขให้ดีขึ้นได้ ข้อสำคัญคือนักเรียนจะต้องได้รับคำชี้แจงจากครูว่า ควรจะได้ไปศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆมาก่อนลงมืออภิปราย

4.3 ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นเรื่อง ๆ ไป เช่น วิจัยผลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร วิจัยประมวลการสอนที่ใช้อยู่ในสถานศึกษาและหาทางปรับปรุง

4.4 ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องช่วยครูให้ประเมินการสอนของตนเอง อาจทำได้ด้วยการสังเกตการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมของนักเรียน ใช้แบบสอบถามให้นักเรียนตอบ ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเมื่อเรียนวิชาต่าง ๆ ในภาคหนึ่งแล้ว

4.5 ผู้บริหารสถานศึกษาช่วยให้ครูรู้จักประเมินผลการเรียนและความก้าวหน้าของนักเรียน เช่น ครูจะได้ทราบหลักเกณฑ์ และความมุ่งหมายในการประเมินผล การเตรียมโครงการประเมินผล การสร้างข้อสอบต่างๆ และเทคนิคการประเมินผลอื่น ๆ

คำกล่าวเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาของชาร์ลี มณีศรี ดังกล่าวข้างต้น มีความคล้ายคลึงกันกับข้อเขียนของ ลูซิโอ และแมกนิต (Lucio and McNeil, 1968 : 23 - 25) ได้กำหนดหน้าที่การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้ คือ วางแผนร่วมกับครูเป็นรายบุคคลและเป็นหมู่คณะในการกำหนดนโยบายและจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา วินิจฉัยสั่งการ ประสานงานและกำหนดแนวทางที่จำเป็น นิเทศการศึกษาโดยการให้คำปรึกษาหารือเป็นรายบุคคลและเป็นหมู่คณะเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอน พัฒนาหลักสูตร โดยมีส่วนร่วมโดยตรง ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย เลือกเนื้อหาวิชา สร้างคู่มือครูและการคัดเลือกอุปกรณ์การสอน สาธิตการสอน โดยเป็นผู้จัดให้มีการสาธิตหรือสาธิตการสอนด้วยตนเอง ในเรื่องเกี่ยวกับวิธีสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน รวมทั้งการช่วยเหลือในด้านอื่นๆ แก่ครูผู้กำลังสอนในชั้นเรียน ทำการวินิจฉัยอย่างมีระเบียบแบบแผน เช่น การสำรวจ การทดลองและศึกษาค้นคว้าแนวคิดต่างๆ ที่ดี เพื่อเผยแพร่ให้ครูนำไปใช้ในชั้นเรียน

ฮาร์ริส (Harris, 1975 :201 – 212 ; อ้างถึงในชินวรณัฏฐ์ บุญเกียรติ, 2530 : 36) แบ่งงานนิเทศออกเป็น 10 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทั่วไป พัฒนาเค้าโครงหลักสูตร การทำประมวลการสอน กำหนดตัวผู้สอน โครงการสอน วัน เวลา และวางแผนวิธีสอน ตลอดจนการสร้างเกณฑ์ มาตรฐานและบรรจุหน่วยวิชาต่าง ๆ ลงในการสอน

2. ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดดำเนินการเกี่ยวกับ หลักสูตร แปลความหมายของหลักสูตรเข้าสู่ภาคปฏิบัติ จัดกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้

3. ด้านการเลือกสรรบุคลากร หมายถึง การจัดให้มีคณะบุคคลผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรม ดำเนินการฝึกอบรม รวมทั้งคัดเลือก บรรจุ การทดสอบและการเก็บรักษาระเบียบแต่ละบุคคล

4. ด้านการจัดบริการความสะดวก หมายถึง การจัดให้มีเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เพียงพอเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. จัดหาวัสดุอุปกรณ์และดูแลรักษา พัฒนา รวมถึงการวางแผนอาคารสถานที่ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง การตรวจคัดเลือกอุปกรณ์การสอน รวมถึงการจัดซื้อและการส่งเสริมให้มีการผลิตอุปกรณ์มาใช้เอง

6. ด้านการจัดฝึกอบรมประจำการ เป็นการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ครูประจำการ เพื่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมจะช่วยให้ผู้รับทันต่อเหตุการณ์และมีความก้าวหน้า

7. ด้านการปฐมนิเทศ หมายถึง การช่วยเหลือครูผู้บรรจุใหม่เพื่อให้สามารถปรับตัว เพื่อทราบข้อมูล สถานที่ บุคคลและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ

8. ด้านการพัฒนาหลักสูตร นโยบายการปฏิบัติงาน ปรับขยายให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งการจัดบริการพิเศษต่าง ๆ

9. ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มีความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เป็นการแจ้งข่าวคราว ความเคลื่อนไหว

10. ด้านการประเมินผล หมายถึง การจัดให้มีการประเมินผลทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือมีผลต่อการสอนเพื่อหาข้อบกพร่อง ปรับปรุงกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น

ในการศึกษาการปฏิบัติงานการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะยึดของแฮริส ที่กล่าวไว้ข้างต้นเป็นหลัก แม้จะมีนักวิชาการท่านอื่นให้ความเห็นในเรื่องการนิเทศการศึกษาไว้คล้าย ๆ กันก็ตาม แต่ส่วนที่เป็นความเห็นของเบ็น แฮริสน่าจะมีลักษณะครอบคลุมและกว้างขวางกว่า งานนิเทศการศึกษาของแฮริส 10 ประการดังกล่าวมานั้นสามารถที่ประมวลเข้ากันเป็นส่วนใหญ่ ๆ เฉพาะงานวิชาการ 5 ด้านด้วยกัน คือ การปฏิบัติงานนิเทศด้านตัวครู งานนิเทศด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ งานนิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตร งานนิเทศด้านสื่อ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และงานนิเทศด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งงานนิเทศการศึกษาทางด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้นมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

5.4 การปฏิบัติงานนิเทศด้านตัวครู

การปฏิบัติงานนิเทศภายในเกี่ยวกับตัวครู เป็นการจัดการเกี่ยวกับตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตั้งแต่การแสวงหาคนมาทำงาน การเก็บรักษาทะเบียนเกี่ยวกับบุคลากร การบำรุงรักษา แฮร์ริส (Harris, 1975 : 13 ; อ้างถึงในชินวรณ์ บุญยเกียรติ, 2530 : 36) ในสถานศึกษาหนึ่ง ๆ บุคคลที่มีความสำคัญรองลงมาจากผู้บริหารสถานศึกษา คือ ครู คุณภาพการสอน ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งคุณภาพของครูในสถานศึกษา จึงเป็นที่ยอมรับได้ว่า ครู คือผู้ก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการโดยรอบด้านขึ้นในตัวผู้เรียน ดังนั้น เพื่อให้ครูทำหน้าที่และบทบาทดังกล่าวได้สมบูรณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องแนะนำช่วยเหลือครู ให้สามารถพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน จึงเป็นภารกิจหลักที่สำคัญในการปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษา

ชาญชัย อาจิณสมจาร (2525 : 43) ได้กล่าวว่า การนำโปรแกรมการนิเทศออกปฏิบัติจะไม่ประสบผลสำเร็จ ถ้าหากขาดการพัฒนาในตัวครู การพัฒนาคุณภาพของครูเพื่อก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพ มาตรการที่ผู้นิเทศหรือผู้บริหารสถานศึกษาจะพัฒนาครูได้ มีดังนี้ คือ ดำเนินการจัดวางตัวบุคคลของครู ต้องจัดให้มีการประชุมบ่อย ๆ เพื่อเป็นการปรับปรุงการสื่อความหมายของคณะครู แนะนำและจัดให้มีเอกสารใหม่ ๆ ทางการศึกษาแก่ครูอยู่เสมอ เอกสารทางวิชาชีพจะมีผลลัพท์ต่อการพัฒนาตัวครูเป็นอย่างมาก จัดโปรแกรมการฝึกอบรมให้แก่ครู การฝึกอบรมจะทำให้ครูเกิดการพัฒนาในด้านวิชาชีพอยู่เสมอ ครูจะเกิดความเจริญงอกงามถ้าเขามีโอกาสได้ใช้ภาวะผู้นำในการแก้ปัญหา พัฒนาวิธีการในการแก้ปัญหา ยอมรับในหน้าที่และมีส่วนในการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า การปฏิบัติงานนิเทศภายในเกี่ยวกับตัวครูนั้น มุ่งที่จะส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเอง เช่น การจัดให้มีการฝึกอบรม แนะนำและจัดให้มีเอกสารทางวิชาการ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน และการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องเป็นที่ปรึกษาของครูทุกโอกาส มีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง การมอบหมายงานจะต้องเป็นไปตามความรู้ ความสามารถและความสนใจของแต่ละบุคคลเพื่อเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้เกิดขึ้นกับคณะครู

5.5 การปฏิบัติงานนิเทศด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ความสำเร็จ ในการดำเนินงานของสถานศึกษา การจัดระบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากจะมีผลโดยตรงต่อนักเรียนแล้ว ยังมีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดระบบที่ดีจะเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้น ถ้ามีการจัดระบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีแล้ว จะทำให้การใช้หลักสูตรที่ได้รับการพัฒนามาอย่างเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในทางตรงกันข้าม ถ้าได้หลักสูตรที่พัฒนามาดีแล้วไปใช้ในสถานศึกษาที่จัดระบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ดี ก็จะประสบผลดีได้ยาก ดังนั้น ในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรแต่ครั้งจะต้องเปลี่ยนแปลงการจัดระบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้วย (Neagley evans. 1967 :104-108) ซึ่งแฮร์ริส (Harris, 1975 : 13 ; อ้างถึงในชินวรณัฏฐ์ บุญเกียรติ, 2530 : 36) ได้ให้ความเห็นใกล้เคียงกันว่า การจัด ระบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การนำหลักสูตรที่วางไว้มาใช้ ได้แก่ การจัดกลุ่มนักเรียน การจัดชั้นเรียนและการจัดการสอน การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ผลของการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะเป็นผลชี้ให้เห็นความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนิเทศภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูจัดขึ้น

ในการปฏิบัติงานนิเทศการสอนนี้สมควร ถิ่นนราคุลย์ (2538 :17) สรุปไว้ว่า เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพที่สำคัญ ในเรื่องของการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ เพราะการนิเทศเป็นการส่งเสริมคุณภาพทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การนิเทศเพื่อการพัฒนาความเจริญทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และทางวิชาการ สามารถช่วยจำแนกคุณภาพของครูและความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูจะมีผลต่อคุณภาพของนักเรียน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องนิเทศเพื่อส่งเสริมปรับปรุงและช่วยเหลือครูต่อไป ซึ่งอาจจะทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ จะทำให้ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดีขึ้น

5.6 การปฏิบัติงานนิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวางโครงสร้างหลักสูตรทำประมวลการสอน โครงการสอนโดยกำหนดตัวผู้สอน วัน เวลา และวางแผนการสอน การสร้างเกณฑ์มาตรฐานและบรรจุหน่วยวิชาต่าง ๆ ลงในการสอน แฮร์ริส (Harris, 1975 : 13 ; อ้างถึงในชินวรณัฏฐ์ บุญเกียรติ, 2530 : 36) ลำดับขั้นในการพัฒนาหลักสูตร จะเริ่มจากการพัฒนาตรวจสอบหลักสูตรเดิมที่ใช้อยู่แล้ว จึงดำเนินการวางแผนโครงสร้างหลักสูตรใหม่ รวบรวมผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วยครูผู้สอนใน

ระดับต่าง ๆ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรได้ร่วมกันพิจารณาหลักสูตร ทำการทดลองหรือทดสอบ ทฤษฎีหรือหลักเกณฑ์ที่ได้วางไว้ ดำเนินการพิจารณาโครงสร้างหลักสูตร

งานนิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้นิเทศภายใน สถานศึกษาจะต้องดำเนินการดังนี้ คือ ส่งเสริมให้ครูศึกษาหลักสูตร ประมวลการสอน ส่งเสริมให้ครู ทำประมวลการสอนและบันทึกการสอนร่วมกัน ส่งเสริมให้ครูปรับปรุงหลักสูตรและประมวลการสอน ส่งเสริมให้ครูใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้มากที่สุดสำหรับปรับปรุงหลักสูตร เป็นผู้ประสานงาน ในการขอความร่วมมือกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร (ยง วัชวัลลภ, 2524 : 139)

การพัฒนาหลักสูตรซึ่งเป็นมวลประสบการณ์ต่างๆ จัดให้นักเรียนนั้น จำเป็นที่จะต้องพัฒนา ปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียน ตลอดจนเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อช่วยให้ครูรู้จักและใช้หลักสูตรเป็น รู้จักประมวลการสอนร่วมกัน รวมทั้งจะต้องส่งเสริมให้ครูปรับปรุงหลักสูตรและประมวลการสอน

5.7 การปฏิบัติงานนิเทศด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แฮร์ริส (Harris, 1975 : 13 ; อ้างถึงในชินวรณ์ บุญยเกียรติ, 2530 : 36) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึงการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ตรวจสอบและคัดเลือกวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จะนำมาใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัสดุอุปกรณ์ หรือสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นสิ่งจำเป็นต่อสถานศึกษาทุก แห่ง สถานศึกษาต้องจัดให้มีขึ้นเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีผู้เรียนเป็นเด็กเล็กเป็นส่วนใหญ่ ความเข้าใจต่อเรื่องที่เป็นนามธรรมในบทเรียนบางเรื่องจำเป็นต้องใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ดีขึ้น

ยง วัชวัลลภ (2524 : 143 – 145) ได้กล่าวถึงสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นิเทศจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสื่อ อุปกรณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งมีความสามารถในการจัดทำสื่อชนิดต่าง ๆ และรู้จักวิธีใช้สื่อชนิดนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี เพื่อช่วยเหลือครูที่มีปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องปฏิบัติงานนิเทศด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ให้ความรู้แก่ครูในเรื่องอุปกรณ์การสอน การให้ความรู้ดังกล่าวจะกระทำได้หลายวิธี เช่น แจกเอกสารให้อ่าน แนะนำตัว ให้การอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ ถึงแม้ว่าครูในปัจจุบันจะมีความรู้ในเรื่องนี้มาพอสมควร แต่การปฏิบัติยังมีน้อย ฉะนั้น การให้ความรู้และให้ปฏิบัติในเรื่องสื่อ อุปกรณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังมีความจำเป็นอยู่

2. ประชุมทำอุปกรณ์การสอน เพื่อจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญของการใช้สื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และร่วมมือกันทำเพื่อที่จะแบ่งเบาภาระของกันและกัน

3. บริการตัวอย่างอุปกรณ์การสอน สื่อหรืออุปกรณ์การสอนบางอย่างเป็นเรื่องใหม่ครูบางส่วนอาจยังไม่มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องวิธีใช้อุปกรณ์หรือสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเพียงพอ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้แทนเทศาภิบาลทำเป็นตัวอย่างไว้ให้ครูได้ศึกษา เพื่อจัดทำต่อไป

4. ประสานงานขอความร่วมมือจากสถาบันฝึกหัดครูหรือมหาวิทยาลัยให้ช่วยผลิตอุปกรณ์ เพราะสถาบันดังกล่าวมีนักศึกษาที่ต้องเรียนเรื่องอุปกรณ์การสอนอยู่แล้ว แต่ทางสถานศึกษาจะต้องจัดหาวัสดุที่จะจัดทำอุปกรณ์การสอนให้ ก็เพื่อจะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนสื่อ อุปกรณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้บ้าง

5. แนะนำแหล่งที่จะได้วัสดุสื่อ อุปกรณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฟรี โดยทั่วไปสถานศึกษาจะไม่ทราบว่ามีสถานที่ใดบ้างที่จะให้บริการสื่อ อุปกรณ์โดยไม่คิดมูลค่า ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องศึกษาแหล่งดังกล่าวมาบริการแก่ครูเพื่อที่จะขอความร่วมมือต่อไป

6. จัดนิทรรศการสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมช่วยๆ ให้ครูได้จัดทำ เพราะจะได้เห็นตัวอย่างจริง ๆ พร้อมกับคำอธิบายก็สามารถทำเองได้ ในการจัดนิทรรศการนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้แทนเทศาภิบาลจะต้องดำเนินการกระตุ้นให้ครูได้ผลิตอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ และรวบรวมตัวอย่างสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เห็นว่าจะน่าจะเป็นประโยชน์แก่ครู โดยติดต่อให้สถานศึกษาต่าง ๆ นำสื่อมาเผยแพร่จัดนิทรรศการ

อุปกรณ์การสอนกับการใช้หลักสูตรนั้น มีความสัมพันธ์อย่างแยกไม่ออก เพราะอุปกรณ์การสอน จะเป็นสื่ออย่างหนึ่งในการที่จะทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม ยิ่งเป็นนักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว สื่อ อุปกรณ์การสอนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้นำในการนำวัสดุอุปกรณ์มาใช้ในสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้ครูรู้จักจัดทำ จัดเก็บ รักษาและได้ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

5.8 การปฏิบัติงานนิเทศด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

การประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึงการวางโครงการประเมินผลและดำเนินการประเมินผลในกิจกรรมทุกอย่างที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Harris 1975: 14 ; อ้างถึงใน ชินวรณัฏฐ์ บุญเกียรติ 2530 : 36)

ส่วนบรูเนอร์ (Bruner, 1966 : 163 - 167) ได้เสนอแนวทางของการประเมินผล การสอนในสถานศึกษาไว้ 5 ประการ คือ การประเมินผลที่ดีจะต้องเป็นแนวทางสำหรับกำหนดหลักสูตร และการสอน การประเมินผลที่ดีจะต้องประเมินผลทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด การประเมินผลที่ดีจะต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลนอกจากจะตัดสินว่าอะไรดีหรือไม่ดีแล้ว ควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น ดังนั้น การประเมินผลจะต้องเป็นแนวทางในการดำเนินงานขึ้นต่อไปด้วย การประเมินผลหลักสูตรและการสอนในสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงผู้สอนและผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย ในขณะที่ วิจิตร วรตบวงกูร, กาญจนา ศรีภาพสินธุ์และสุพิชญา ชีระกุล (2520: 214–215) ชี้ให้เห็นว่า การประเมินผลที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ การประเมินผลงานจะต้องทำติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอ การประเมินผลต้องทำร่วมกันหลายฝ่าย ไม่ใช่เป็นงานของคนใดคนหนึ่ง สำหรับในสถานศึกษาก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกคน ในการประเมินจะต้องยึดถือจุดมุ่งหมายของโครงการเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ ควรดำเนินการให้เป็นประชาธิปไตยที่สุดเท่าที่จะทำได้ มีการรับฟังความคิดเห็นของทุกคนใน หมู่คณะ แบ่งงานกันทำและมีการรับผิดชอบในผลงานเท่ากัน ในการประเมินโครงการนิเทศจะต้องประเมินผลทุกด้านและใช้วิธีการหลาย ๆ แบบให้สามารถยืดหยุ่นได้ มีการบันทึกผลการประเมินไว้เป็นสำคัญ และสรุปผลการประเมินไว้ในที่แห่งเดียวกันให้ศึกษาได้ง่าย เพื่อนำไปปรับปรุงงานในโอกาสต่อไป

บทบาทหน้าที่ในการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้านนี้ เป็นการสรุปผลจากแนวความคิดของแฮร์ริส (Harris, 1975 : 212 ; อ้างถึงในชินวรณ์ บุญยเกียรติ, 2530 : 36) โดยนำมาศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาเฉพาะงานวิชาการเท่านั้น การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะพัฒนาการศึกษาขึ้นพื้นฐานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพได้จะต้องอาศัยกระบวนการบริหาร กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกระบวนการนิเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

เดชา หามนตรี (2538 : 92) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสระบุรี พบว่า มีการปฏิบัติงานใน 5 ด้าน ประกอบด้วย การกำหนดและแจ้งนโยบายการนิเทศ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน การเตรียมการก่อนการวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติตามแผนการนิเทศ และการติดตามผลประเมินผล การนิเทศโดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

สุชาติ ศรีสุวรรณ (2527 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการนิเทศการศึกษาภายใน สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่างาน

นิเทศการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้นเป็นงานด้านวิชาการหรืองานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยตรง งานที่มีจำนวนสถานศึกษาจัดขึ้นมากที่สุด คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูเรื่องวางแผน การสอนงานพัฒนาครูภายในสถานศึกษา งานที่มีจำนวนสถานศึกษาจัดขึ้นมากที่สุด คือ การจัดให้มีการสร้างเสริมประสิทธิภาพของครู งานด้านการสนับสนุนและบริการ การจัดบริเวณสถานศึกษาและห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ได้ผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร กระบวนการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีให้ผู้บริหารร่วมกับคณะครูในสถานศึกษากำหนดและจัดทำแผนงาน โครงการขึ้น มีการชี้แจงแผนงาน/โครงการด้วยการแจกให้ครูทุกคนอ่าน มีการมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบแผนงานเป็นคณะบุคคลและใช้วิธีการปฏิบัติงานร่วมกัน ผู้บริหารและครูมีความสามารถเฉพาะเรื่องนั้นๆ เป็นผู้ให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานแก่คณะครูด้วยการประชุมชี้แจง การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน สถานศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีชมเชยในที่ประชุมและพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษหลังการปฏิบัติงาน และใช้การประเมินผล แผนงาน/โครงการ ด้วยการสังเกตและสอบถามจากการปฏิบัติงานของครู ในขณะที่ปฏิบัติงานและในที่ประชุม ปัจจัยที่สถานศึกษาต้องการนำมาใช้สนับสนุนการจัดการนิเทศ การศึกษาภายในสถานศึกษา ได้แก่ ครูที่มีความรู้ความสามารถในการสอนวิชาต่าง ๆ และต้องการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ การศึกษาภายในสถานศึกษา ครูขาดความมั่นใจในตัวเองและขาดการยอมรับจากคณะครูในสถานศึกษา ในด้านงบประมาณได้รับซ้ำไม่ทันต่อการจัดการดำเนินงานของสถานศึกษาและขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณซับซ้อนเกินไป สถานศึกษาได้รับวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพต่ำ และไม่ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา

สุนทร ไกลมี (2527 : ง) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาประถมศึกษาทุกขนาดและสภาพที่ตั้งของสถานศึกษา ระบุว่าปฏิบัติงานหรือจัดให้มีการนิเทศภายในขึ้น 3 ประเภท ได้แก่ งานด้านวิชาการหรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาโดยตรง งานด้านการพัฒนาครูภายในสถานศึกษา และงานสนับสนุนและการบริการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กระบวนการจัดดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ปรากฏว่าส่วนมากได้ปฏิบัติขั้นตอนต่างๆ 5 ขั้นตอน ดังนี้ คือ การวางแผน ผู้บริหารได้ประชุมครูทั้งหมด เพื่อร่วมพิจารณางานโครงสร้างของสถานศึกษา และมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบนำไปปฏิบัติ การสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ก่อนการปฏิบัติงานผู้บริหารได้มีการประชุมเพื่อวางรูปแบบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ และซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติงาน การดำเนินงาน ผู้บริหารเป็นผู้ติดตามการปฏิบัติงานในลักษณะของการประชุมปรึกษาหารือ กำหนดวิธีปฏิบัติงาน ให้การสนับสนุนและบริการด้านวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานได้มีการชมเชยเป็นการส่วนตัว ชมเชยในที่

ประชุมครูและให้ความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษหลังจากปฏิบัติงานโครงการเสร็จสิ้นแล้ว การประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้บริหารเป็นผู้ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยไม่มีเครื่องมือประเมินผล แต่ใช้การสังเกตและสอบถามโดยไม่มีรูปแบบ สำหรับการประเมินประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานนั้น ผู้บริหารดำเนินการโดยไม่มีเครื่องมือสำหรับการประเมิน แต่ใช้วิธีประเมินจากผลสรุปที่ได้จากการสังเกตการปฏิบัติงานมาเป็นระยะๆ ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาที่สถานศึกษาจำนวนมากระบุคือปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากร และการจัดการในเรื่องสถานศึกษาขาดแคลนวิทยากรหรือแหล่งเรียนรู้ของครูเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาระบุสาเหตุว่า เพราะวิทยากรหรือแหล่งเรียนรู้อยู่ห่างไกลสถานศึกษาเกินไป สำหรับผลกระทบของปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาส่วนใหญ่ระบุ คือ การจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาได้ แต่ไม่มีประสิทธิภาพดีพอ

จำริญ ชูช่วยสุวรรณ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานการนิเทศของผู้บริหารภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเลย พบว่าผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานการนิเทศแตกต่างกัน

สุภาพ สุขเกษม (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ระดับการปฏิบัติงานการนิเทศของผู้บริหารภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเลย พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

สุรพงษ์ ศรีวัชรธรรม (2541 : 110-111) ได้ทำการวิจัย การปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การปฏิบัติการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านการให้คำปรึกษาหารือด้านการบริการเอกสารทางวิชาการ ด้านการประชุม และด้านการสนทนาทางวิชาการระดับปานกลาง 4 ด้านคือ ด้านการศึกษาเอกสารหรือตำรา ด้านการสังเกตการณ์สอนด้านการสาธิตการสอน และด้านการศึกษานอกสถานที่

วิโชค ชัยชนะ (2544 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาการปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาปฏิบัติงานนิเทศภายในในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารโรงเรียนที่มี

ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน มีการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

มงคล ทินาวัฒน์ (2545 : 106) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานนิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการ นิเทศภายในไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนมีการพัฒนาความรู้และ ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างทัดเทียมกัน รวมทั้งภาระหน้าที่ในการบริหารงานไม่ แตกต่างกัน โดยเป้าหมายในการปฏิบัติงาน คือ เพื่อพัฒนาบุคลากรและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน จึงเป็นผลให้มีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในไม่แตกต่างกัน

สดโส ศรีสวัสดิ์ (2546 : ง) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานการนิเทศภายในโรงเรียนครบทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านการ พัฒนาหลักสูตรและการสอนส่งเสริมให้ครูจัดห้องเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหา ที่พบคือครูผู้สอนบางคนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนที่ใช้อยู่ให้ดีขึ้น 2) ด้านการ พัฒนาบุคลากร ส่งครูเข้าร่วมประชุมสัมมนา เพิ่มพูนความรู้ ปัญหาที่พบคือ ครูขาดความ กระตือรือร้นในการเพิ่มพูนความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง 3) ด้านที่สื่อการเรียนการสอน โดยการสำรวจ ความต้องการการใช้สื่อของครูใน โรงเรียน เพื่อจัดหาสื่อให้ตรงตามความต้องการของครู ปัญหาที่ พบคือครูขาดความคิดสร้างสรรค์ในการคิดแปลงวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการอำนวยความสะดวกและบริการด้านอื่น จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน หรือปฏิทินการ ปฏิบัติงาน ปัญหาที่พบคือโรงเรียนไม่มีงบประมาณเพียงพอในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการต่างๆ 5) ด้านการประเมินผลการสอนโดยสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู ปัญหาที่พบ คือครูไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการประเมินผลการสอน

สิริศักดิ์ คุณภาค (2546 : ง) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของ ผู้บริหารโรงเรียนแก่นำตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อ บทบาทการนิเทศภายใน ของผู้บริหารโรงเรียนแก่นำตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ข้าราชการครูที่มีตำแหน่ง ต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนแก่นำตามความคิดเห็น ของข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนกับครูวิชาการ มีความแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ข้าราชการครูที่ประสบการในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นทบทวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 4) ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อทบทวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

สถิตย์ สอนพรหม (2547 : ง) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ตำแหน่งผู้อำนวยการ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 ประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีและสูงกว่าจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 2) ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีการปฏิบัติการนิเทศภายในทั้ง 5 ด้าน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์และวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน ไม่แตกต่างกัน 4) แนวทางการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ในเชิงระบบ ได้แก่ ปัจจัยส่งเสริมการนิเทศ ด้านการดำเนินการนิเทศและผลการนิเทศ

สมศักดิ์ เสวตสุพร (2549 : ง) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและวุฒิการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 3) เปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ สังกัดสำนักงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปณิพล นานา (2543 : 109 - 118) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้บริหารการปฏิบัติงานการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง

ปาตีเม๊าะ อีเต (2552 : ง) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามทัศนะของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามทัศนะของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดปัตตานี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามทัศนะของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดปัตตานี ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามทัศนะของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดปัตตานี ในด้านการวางแผนการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่เป็นเพศหญิงมีทัศนะต่อระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในมากกว่าครูที่เป็นเพศชาย ส่วนด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ ด้านการปฏิบัติการนิเทศและด้านการประเมินผลการนิเทศไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามทัศนะของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดปัตตานี ที่มีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

วรสิทธิ์ วรรณพงษ์ (2552 : ง) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในรายด้านพบว่า สภาพปัญหาสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศมาปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่สถานศึกษากำหนดและมีรายงานประจำปี อยู่ในระดับปานกลาง และมีระดับปัญหาค่ำที่สุดคือสถานศึกษามีแผนการปฏิบัติงาน/ปฏิทิน ซึ่งกำหนดบุคคลรับผิดชอบอย่างชัดเจน อยู่ในระดับน้อย 2) การเปรียบเทียบสภาพปัญหาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางแก้ปัญหการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยนำผลการศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ นำนโยบายทั้งของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและกระทรวงศึกษาธิการมาเป็นแนวทาง ในการสอนโดยอิงจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งกรรมการในการกำหนดเครื่องมือในการ

ประเมินผลการนิเทศ โดยให้มีคณะกรรมการจากทั้งครู ผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์เดิมมาปรับปรุงพัฒนาให้มีความชัดเจนและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการนิเทศ จัดทำปฏิทินการนิเทศให้กับผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศได้รับทราบก่อนที่จะมีการปฏิบัติตามแผน ตั้งคณะกรรมการสำรวจวันเวลาที่ครูต้องการรับการนิเทศเพื่อกำหนดแผนการปฏิบัติงาน กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการการประเมินผลการนิเทศทั้งก่อนวางแผน ระหว่างปฏิบัติและหลังจากการนิเทศโดยให้มีตัวแทนจากหน่วยศึกษานิเทศก์ร่วมด้วย มอบหมายให้ฝ่ายวิชาการรับผิดชอบการนิเทศและการรายงานผลการนิเทศให้ผู้บริหารในระดับเทศบาลทราบ ตั้งคณะกรรมการสนับสนุนส่งเสริมการเรียนการสอน โดยให้มีคณะกรรมการจากคณะครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์และกรรมการสถานศึกษา

สมพงศ์ เกสร (2552 : 68) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารการศึกษา ระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ระดับการดำเนินการนิเทศภายในระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ตามลำดับ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

จิเริน (Jeran, 1975 : 694-695 ; อ้างถึงในนิตยาภรณ์ แซ่จีม, 2542 : 64) ได้ทำการศึกษาเรื่องบทบาทหน้าที่ที่คาดหวังของผู้ที่ทำการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาแบบโรงเรียนที่เน้นการทำงานเป็นทีมและรายบุคคล โดยมีจุดมุ่งหมายจะศึกษาว่าการให้บริการด้านการนิเทศจะเป็นการช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาแบบโรงเรียนได้มากที่สุด โดยสอบถามจากกลุ่มศึกษานิเทศก์ ครูใหญ่และครูใน Colodaro ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชากรทั้งสามมีความพร้อมเห็นตรงกันว่า การให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมกับครู
2. ครูใหญ่กับศึกษานิเทศก์มีความเห็นตรงกันมากกว่าครูใหญ่กับครู ศึกษานิเทศก์กับครู
3. ครูใหญ่กับศึกษานิเทศก์ มีความสำคัญต่อบทบาทของผู้นิเทศในอันที่จะติดต่อกับครูใหญ่ เพื่อวางแผนเกี่ยวกับนักเรียนและคณะครูสูงกว่ากลุ่มครู
4. ครูใหญ่มีความเห็นว่า การพบปะกับผู้นิเทศเป็นสิ่งสำคัญมากเพื่อจะได้ปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน

5. ครูได้ให้ความสำคัญสูงในเรื่องที่จะให้ผู้นิเทศช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน

เทียฮัน (Tiahun, 1983 : 2168 –A ; อ้างถึงในประมวล องค์กรการ, 2540 : 53) ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดการกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาประเทศ เอธิโอเปีย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดกิจกรรมที่ใช้การนิเทศภายในโรงเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การฝึกอบรมแนะนำ การฝึกอบรมปฏิบัติ การสาธิตการสอนโดยศึกษานิเทศก์ การประชุมกลุ่มย่อยของครูการเยี่ยมชมชั้นเรียน และการสังเกตการณ์สอน

2. ครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ระดับปานกลาง

3. ครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดกิจกรรมการนิเทศภายใน ลักษณะร่วมมือกันปฏิบัติงานการนเทศการศึกษา จะก่อให้เกิดผลดีกว่าการนเทศศึกษาในลักษณะใช้อำนาจ

เวย์น (Wayne, 1980 : 1293 A; อ้างถึงในสุภาพร จลาดี, 2542 : 42) ได้ทำการศึกษาเรื่องการรับรู้การนิเทศการศึกษาของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาบทบาทการนิเทศการศึกษาของครูใหญ่ ในเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบข่ายของงานนิเทศ และวิธีการนิเทศภายใน โดยใช้ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ในรัฐเวอร์จิเนีย จำนวน 278 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า

1. ในด้านความรับผิดชอบและขอบข่ายงานที่อันับความสำคัญ ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน การแนะแนว งานบริหารและงานวิชาการ และงานการนิเทศภายใน

2. เกี่ยวกับงานนิเทศภายในโรงเรียน ผู้รับผิดชอบมาก คือ ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ ครูผู้สอนทำหน้าที่น้อยมาก

3. เกี่ยวกับเวลาที่ใช้ทำงาน งานที่ครูใหญ่ใช้เวลาน้อยที่สุดคือ งานเกี่ยวกับพัสดุ ส่วนงานที่ครูใหญ่ใช้เวลามากที่สุด คือ งานนิเทศภายใน งานเกี่ยวกับหลักสูตร งานการสอนและงานแนะแนว

4. วิธีการนิเทศที่ได้ผล ได้แก่ วิธีการเยี่ยมชมชั้นเรียน การประชุมร่วมกับครู ส่วนวิธีที่ได้ผลน้อย คือ การใช้เอกสาร

เวย์น (Wayne, 1980 : A ; อ้างถึงในสมศักดิ์ เจริญสุข, 2542 : 55) ได้ทำการศึกษาเรื่องการรับรู้บทบาทการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่

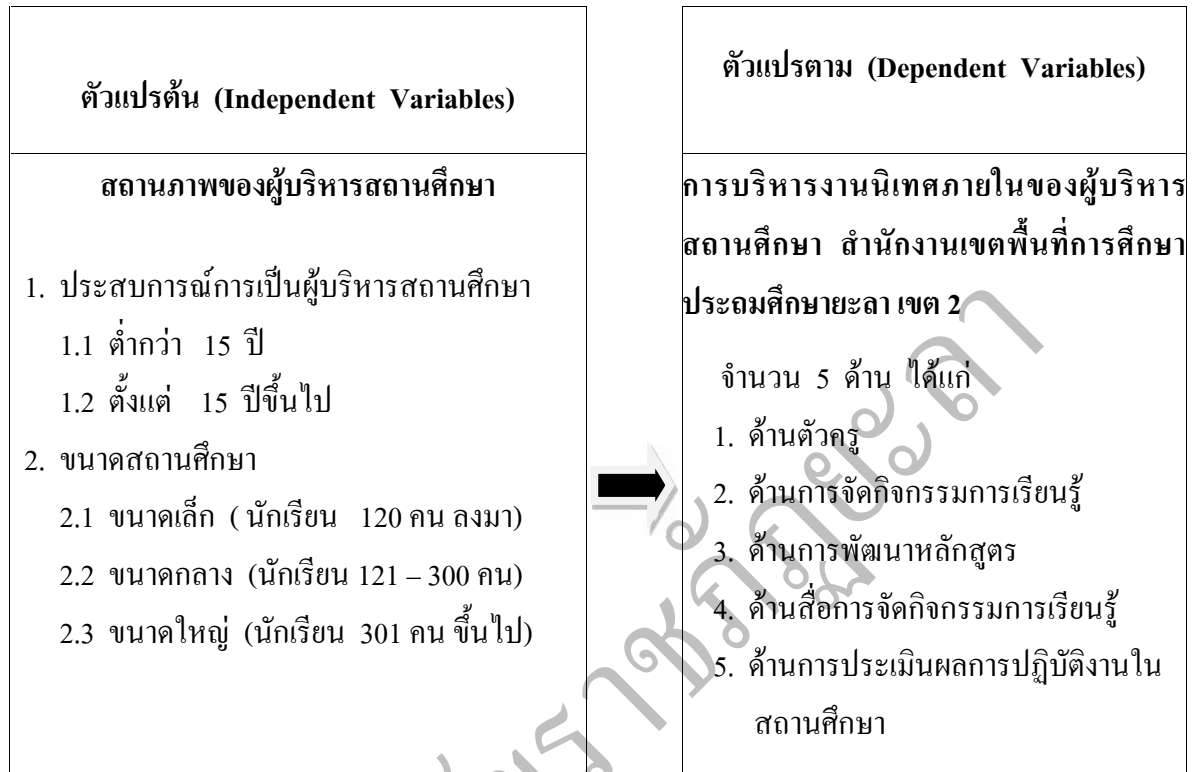
จะศึกษาบทบาทการนิเทศ การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบและ ขอบข่ายของงานนิเทศและวิธีการนิเทศภายใน ผลการวิจัยพบว่า ในด้านความรับผิดชอบและ ขอบข่ายงานที่มีอันดับความสำคัญสูง ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน การแนะแนว งาน บริหารและงานวิชาการ และงานนิเทศภายในเกี่ยวกับงานนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้รับผิดชอบมาก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนทำหน้าที่น้อยมากเกี่ยวกับเวลาที่ ใช้ทำงาน งานที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้น้อยที่สุด คือ งานบริหารพัสดุ ส่วนงานที่ผู้บริหารใช้มาก ที่สุด คือ งานนิเทศภายในสถานศึกษา งานเกี่ยวกับหลักสูตร งานการสอนและงานแนะแนว เทคนิค ที่ได้ผลได้แก่ วิธีเยี่ยมชั้นเรียน การประชุมร่วมกับครู ส่วนวิธีที่ได้ผลน้อย คือ วิธีใช้เอกสาร

สรุปจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ตลอดจนงานวิจัยทั้ง ภายในและต่างประเทศที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า การบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนศึกษา ระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ทั้งนี้ น่าจะเกิดปัญหาหลายประการ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษาว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 การบริหารงานนิเทศภายในอย่างไรและมีข้อเสนอแนะที่จะ ปรับปรุงอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงที่ผู้วิจัยกำลังจะศึกษาค้นคว้าอยู่นี้ เป็นช่วงที่สถานการณ์ ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส กำลังคุ่อเดือด ร้อนแรง มีเหตุการณ์ร้ายวันเกิดขึ้นทุกวัน น่าจะมีข้อเสนอแนะจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน นิเทศในพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในการศึกษาปรับปรุงภารกิจด้านนี้ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

กรอบแนวความคิดการค้นคว้าอิสระ

ในการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ใน การศึกษา โดยกำหนดตัวแปรต้น คือ สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ได้แก่ ประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ขนาด สถานศึกษาและคาดว่าปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลต่อการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 รายละเอียดดังแสดงใน ภาพที่ 2

กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

ภาพที่ 2 กรอบแนวความคิดการค้นคว้าอิสระ

สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน มีการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าอิสระเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ในบทนี้นำเสนอวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าอิสระ ประกอบด้วย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและแผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ ซึ่งดำเนินการค้นคว้าอิสระตามขั้นตอนดังนี้

ประชากร

1. ประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่ได้ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 68 สถานศึกษา รวม 68 คน ในการศึกษา ค้นคว้าอิสระครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร

อำเภอ	ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
กาบัง	8
บันนังสตา	27
ยะหา	23
รวม	68

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2, 2554 : 13

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ค้นคว้าอิสระสร้างขึ้นเองจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่ง ได้ปรับปรุงขึ้นมาจากแบบสอบถามของงานวิจัยที่คล้ายคลึงกันที่ผ่านมาแล้ว เรื่อง ศึกษาการปฏิบัติงานการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 ซึ่งดำเนินการวิจัยโดยนายชาวลิต เพ็ชรหาว และคณะ (2549 : 61 – 70) มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพ คือ ประสิทธิภาพการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและขนาดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำนวน 40 ข้อ สอดคล้องกับเนื้อหา 5 งานประกอบด้วย

1. ด้านตัวครู	จำนวน 8 ข้อ
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน 9 ข้อ
3. ด้านหลักสูตร	จำนวน 7 ข้อ
4. ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน 6 ข้อ
5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	จำนวน 10 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยมี ความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน	5	หมายถึงการบริหารงานนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับคะแนน	4	หมายถึงการบริหารงานนิเทศอยู่ในระดับมาก
ระดับคะแนน	3	หมายถึงการบริหารงานนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับคะแนน	2	หมายถึงการบริหารงานนิเทศอยู่ในระดับน้อย
ระดับคะแนน	1	หมายถึงการบริหารงานนิเทศอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดของเนื้อหาจากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดโครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถาม

2.2 ศึกษารูปแบบและวิธีสร้างแบบสอบถามเครื่องมือจากเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 กำหนดขอบเขตของข้อคำถามตัวแปรที่จะศึกษาและสร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีจำนวน 3 ตอน ให้สอดคล้องกับตัวแปรที่จะศึกษาทั้ง 5 ด้าน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

2.3.1 ด้านตัวครู

2.3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3.3 ด้านหลักสูตร

2.3.4 ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3.5 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องกับเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา และความชัดเจนในข้อความ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะ

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำผลการพิจารณาไปทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้องของโรวินELLIและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1978 : 34-37 ; อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117) โดยให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามตรงกับขอบข่ายในประเด็นหลักของเนื้อหา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อความตรงกับขอบข่ายในประเด็นหลักของเนื้อหา

-1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามไม่ตรงกับขอบข่ายในประเด็นหลักของเนื้อหา

แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 – 1.00 ถ้าคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า .60 จะนำไปปรับปรุง จากผลการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตาม

เนื้อหาจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏว่า ทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 จึงนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแบบสอบถามให้ดียิ่งขึ้น (ตามภาคผนวก ข)

2.6 นำแบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ซึ่งไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระและมีลักษณะหรือคุณสมบัติที่ใกล้เคียงกับประชากรในครั้งนี้จำนวน 50 ชุด

2.7 นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้มาตรวจสอบและวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับและรายด้าน โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach, 1990 : 204 ; อ้างถึงในผ่องศรี วาณิชสุภวงศ์, 2546 : 147) ผลปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.910 โดยมีค่าความเชื่อมั่นรายด้าน คือ การนิเทศด้านตัวครู 0.939 การนิเทศด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 0.933 การนิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตร 0.859 การนิเทศด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 0.883 และการนิเทศด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน 0.935

2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์จัดพิมพ์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว นำไปเก็บข้อมูลจากประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระขอหนังสือแนะนำตัวจาก สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อนำส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 68 สถานศึกษา ในการส่งและเก็บแบบสอบถามภายใน 10 วัน นับตั้งแต่วันแจกแบบสอบถาม

2. ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระประสานงานกับผู้อำนวยการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 ด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์รับแบบสอบถามคืนจากสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายและกำหนดไปรับแบบสอบถามคืน ภายใน 20 วัน

3. ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาจำนวน 68 ฉบับ จากจำนวน 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ พบว่า มีความสมบูรณ์จำนวน 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. จากนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระเตรียมการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการค้นคว้าอิสระต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ นำผลการวิเคราะห์เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

1.2 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 เป็นภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เพื่อต้องการทราบระดับความคิดเห็น แล้วนำข้อมูลไปแปลผลการวิเคราะห์เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ตามแนวทางของเบสต์ (Best, 1977 : 204 – 208 ; อ้างถึงใน อุมัร สวาห์ลิ, 2545 : 99) ซึ่งแปลผลตามเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 อยู่ใน ระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 อยู่ใน ระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 อยู่ใน ระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 อยู่ใน ระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 อยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษานำมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และหาคู่ที่แตกต่าง นำข้อมูลมานำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

1.4 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน โดยการประมวลความคิดเห็นและแจกแจงความถี่ในแต่ละด้าน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

2. สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

2.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 การหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาหรือค่า IOC ของโรบินเนลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1978 : 34-37 ; อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117)

2.1.2 การหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 204 ; อ้างถึงในผ่องศรี วาณิชชุกวงศ์, 2546 : 147)

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.1 การหาความถี่

2.2.2 การหาค่าร้อยละ (Percentage)

2.2.3 การหาค่าเฉลี่ย (Mean)

2.2.4 การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

แผนปฏิบัติการคั่นคว่ำอิสระ

ผู้ศึกษาคั่นคว่ำอิสระได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการคั่นคว่ำอิสระดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แผนปฏิบัติการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ

ที่	ระยะเวลา ขั้นตอนของ กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ พ.ศ. 2555-2556												
		ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	ต.ค
		55	55	55	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
1	การร่างแนว ทางการคั่นคว่ำ อิสระ	↔												
2	ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		↔											
3	สร้างเครื่องมือ ทดลองใช้ปรับปรุง แก้ไข			↔										
4	เก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง				↔									
5	วิเคราะห์ข้อมูล และแปล ความหมาย					↔								
6	เขียนต้นฉบับ คั่นคว่ำอิสระ						↔							
7	พิมพ์คั่นคว่ำอิสระ และเข้าเล่ม								↔					
8	เสนอคั่นคว่ำอิสระ											↔		

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน ขนาดของประชากร

m แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

σ แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ความถี่และร้อยละ นำผลการวิเคราะห์เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 นำเสนอโดยภาพรวม รายด้าน และรายชื่อ จำแนกตามขอบข่ายการค้นคว้าอิสระใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านตัวครู 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 4) ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 5) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตาม

ตัวแปรประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและขนาดของสถานศึกษา แล้วนำเสนอโดยภาพรวมและรายด้านในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

3. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ในแต่ละด้าน โดยการประมวลความคิดเห็นและแจกแจงความถี่ในแต่ละด้าน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละการได้แบบสอบถามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

ประชากร	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	ฉบับ สมบูรณ์	ร้อยละ
ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2	68	68	100	68	100
รวม	68	68	100	68	100

จากตารางที่ 3 ผู้ค้นคว้าอิสระ ได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ทั้งหมดจำนวน 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สถานภาพประชากรที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 2 ตามตัวแปรประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตัวแปร		จำนวน	
		ประชากร	ร้อยละ
ประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา	ต่ำกว่า 15 ปี	36	52.9
	ตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป	32	47.1
รวม		68	100.0
ขนาดของสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	13	19.1
	ขนาดกลาง	40	58.8
	ขนาดใหญ่	15	22.1
รวม		68	100.0

จากตารางที่ 4 สถานภาพประชากรที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ตามตัวแปรประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและขนาดของสถานศึกษาได้ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาการบริหารงานในเทศภายในต่ำกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.9 และตั้งแต่ 15 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 47.1 และผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่การบริหารงานในเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 19.1 ขนาดกลางคิดเป็นร้อยละ 58.8 และขนาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ 22.1

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ปรากฏดังตารางที่ 5-10

ตารางที่ 5 ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ภาพรวมและจำแนกรายด้าน

การบริหารงานนิเทศภายใน	m	σ	ระดับการบริหาร	อันดับที่
1. ด้านตัวครู	3.57	.43	มาก	2
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.54	.44	มาก	3
3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.58	.43	มาก	1
4. ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.28	.47	ปานกลาง	5
5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	3.46	.57	ปานกลาง	4
รวม	3.49	.47	มาก	

จากตารางที่ 5 การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($m = 3.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($m = 3.58$) รองลงมา ด้านตัวครู มีค่าเฉลี่ย ($m = 3.57$) และด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ต่ำที่สุด ($m = 3.28$)

ตารางที่ 6 ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านตัวครู จำแนกรายข้อ

การบริหารงานนิเทศภายใน ด้านตัวครู	m	σ	ระดับการ บริหาร	อันดับ ที่
1. มีการปฐมนิเทศครูเพื่อรับทราบนโยบาย วัตถุประสงค์และ สภาพทั่วไปของการบริหารวิชาการ	3.43	.94	ปานกลาง	8
2. มีการจัดวางตัวครูเข้าสอนตามความสามารถ	3.64	.83	มาก	3
3. สร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อกำหนดเป้าหมายวางแผนทางวิชาการ	3.53	.92	มาก	5
4. จัดทำปฏิทินการนิเทศภายในและการปฏิบัติตามปฏิทินที่ กำหนด	3.55	.94	มาก	4
5. ส่งเสริมให้ครูศึกษาความรู้เพิ่มเติมโดยวิธีต่าง ๆ	3.73	.89	มาก	1
6. จัดเอกสารใหม่ ๆ ทางวิชาการหรือวิชาชีพครูให้ครูศึกษา ค้นคว้า	3.52	.89	มาก	6
7. การส่งเสริมให้ครูใช้ห้องสมุดของสถานศึกษาเพื่อ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.46	.94	ปานกลาง	7
8. การให้โอกาสครูได้ปรึกษาหารือและเสนอแนะแนวทางการ แก้ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.65	.94	มาก	2
รวม	3.57	.43	มาก	

จากตารางที่ 6 การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านตัวครู พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($m = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่งเสริมให้ครูศึกษาความรู้เพิ่มเติมโดยวิธีต่างๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($m = 3.73$) รองลงมา การให้โอกาสครูได้ปรึกษาหารือและเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ($m = 3.59$) และมีการปฐมนิเทศครูเพื่อรับทราบนโยบาย วัตถุประสงค์และสภาพทั่วไป ของการบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($m = 3.43$)

ตารางที่ 7 ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำแนกรายข้อ

การบริหารงานนิเทศภายใน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	m	σ	ระดับการ บริหาร	อันดับ ที่
1. จัดการประชุมเพื่อจัดชั้นเรียนและแบ่งกลุ่มนักเรียนร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู	3.53	.95	มาก	4
2. การวางแผนการสอนและการจัดทำกำหนดการสอนร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู	3.43	.87	ปานกลาง	5
3. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู	3.41	.98	ปานกลาง	6
4. การสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามปฏิทินการนิเทศภายใน	3.53	.92	มาก	4
5. มีการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ขึ้นภายในสถานศึกษา	2.40	1.00	น้อย	7
6. มีการนำครูไปศึกษาดูงาน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและสถานศึกษาอื่น ๆ	3.67	.97	มาก	2
7. จัดประชุมครูเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการและหาทางแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	3.68	.98	มาก	1
8. จัดให้คำปรึกษาหารือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู	3.64	.94	มาก	3
9. จัดให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่ให้คำปรึกษางานวิชาการในสถานศึกษา	3.53	.84	มาก	4
รวม	3.54	.44	มาก	

จากตารางที่ 7 การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($m = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดประชุมครูเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการ และหาทางแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งกันและกันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($m = 3.68$) รองลงมา มีการนำครูไปศึกษาดูงาน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใน สถานศึกษาและสถานศึกษาอื่น มี

ค่าเฉลี่ย ($m = 3.67$) และมีการสาธิตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขึ้นภายในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($m = 3.40$)

ตารางที่ 8 ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร จำแนกรายข้อ

การบริหารงานนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาหลักสูตร	m	σ	ระดับการ บริหาร	อันดับ ที่
1. ส่งเสริมให้ครูได้จัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร	3.67	.94	มาก	1
2. ส่งเสริมให้ครูทำบันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.61	.96	มาก	3
3. แนะนำชี้แจงให้ครูเข้าใจจุดหมาย หลักการ โครงสร้างของ หลักสูตร	3.58	.92	มาก	4
4. จัดให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ให้ เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	3.44	.97	ปานกลาง	7
5. จัดหาเอกสารหลักสูตรให้กับครูใช้อย่างทั่วถึง	3.52	.97	มาก	6
6. การให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักสูตร	3.53	.95	มาก	5
7. ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหลักสูตรแผนการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ คู่มือครูและเอกสารเกี่ยวข้องกับหลักสูตร	3.65	.96	มาก	2
รวม	3.58	.43	มาก	

จากตารางที่ 8 การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($m = 3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่งเสริมให้ครูได้จัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($m = 3.67$) รองลงมา ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหลักสูตรแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คู่มือครูและเอกสารเกี่ยวข้องกับหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย ($m = 3.65$) และจัดให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($m = 3.44$)

ตารางที่ 9 ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำแนกรายข้อ

การบริหารงานนิเทศภายใน ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	m	σ	ระดับการ บริหาร	อันดับ ที่
1. มีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในการจัดหาสื่อการเรียนรู้	3.41	.94	ปานกลาง	1
2. จัดให้มีสื่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอ	3.29	.79	ปานกลาง	3
3. จัดให้มีระบบการเก็บรักษาสื่อการเรียนรู้	3.25	.80	ปานกลาง	4
4. แนะนำครูได้ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้และผลิตสื่อการเรียนรู้ขึ้นใช้เอง	3.19	.82	ปานกลาง	6
5. แนะนำครูได้นำสื่อการเรียนรู้ไปใช้อย่างเต็มที่	3.22	.99	ปานกลาง	5
6. จัดให้มีกิจกรรมสาธิตการใช้สื่อใหม่ ๆ การจัดให้มีห้องหรือ สถานที่สำหรับเก็บรักษาสื่อการเรียนรู้	3.31	.95	ปานกลาง	2
รวม	3.28	.47	ปานกลาง	

จากตารางที่ 9 การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($m = 3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในการจัดหาสื่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($m = 3.41$) รองลงมา จัดให้มีสื่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย ($m = 3.29$) และแนะนำครูได้ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้และผลิตสื่อการเรียนรู้ขึ้นใช้เอง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($m = 3.19$)

ตารางที่ 10 ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานสถานศึกษา จำแนกรายข้อ

การบริหารงานการนิเทศภายใน ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานสถานศึกษา	m	σ	ระดับการ บริหาร	อันดับ ที่
1. จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูเพื่อประเมินผลโครงสร้างสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ของสถานศึกษา	3.61	1.01	มาก	2
2. จัดทำเครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างชัดเจน	3.49	.91	ปานกลาง	4
3. จัดทำบันทึกการนิเทศเพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานของครูและหาทางแก้ไขปรับปรุง	3.43	.98	ปานกลาง	6
4. จัดให้มีการช่วยเหลือการปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูภายในสถานศึกษา	3.55	.95	มาก	3
5. เปิดโอกาสให้ครูได้ประเมินผลผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไข	3.43	1.03	ปานกลาง	6
6. ชี้แจงให้ครูเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผล	3.64	.75	มาก	1
7. ชี้แจงให้ครูได้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการประเมินผลการเรียนรู้	3.32	.92	ปานกลาง	8
8. จัดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	3.32	.92	ปานกลาง	8
9. การกำหนดให้มีแผนการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.40	.95	ปานกลาง	1
10. การแนะนำให้มีการนำผลการสอบแต่ละวิชามาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.46	1.01	ปานกลาง	5
รวม	3.46	.94	ปานกลาง	

จากตารางที่ 10 การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 การนิเทศ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($m = 3.46$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ชี้อ้างให้ครูเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($m = 3.64$) รองลงมา จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูเพื่อประเมินผลโครงสร้างสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($m = 3.61$) และชี้แจงให้ครูได้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($m = 3.32$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ตามตัวแปรประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและขนาดสถานศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 11-12

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ตามตัวแปรประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารงาน การนิเทศภายใน	ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา						ผลการ เปรียบเทียบ
	ต่ำกว่า 15 ปี N = 36			ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป N = 32			
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. ด้านตัวครู	3.53	.41	มาก	3.45	.47	ปานกลาง	แตกต่าง
2.ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.52	.41	มาก	3.46	.47	ปานกลาง	แตกต่าง
3.ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.54	.43	มาก	3.60	.45	มาก	ไม่แตกต่าง
4.ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.29	.50	ปานกลาง	3.26	.43	ปานกลาง	ไม่แตกต่าง
5.ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน	3.51	.56	มาก	3.41	.60	ปานกลาง	แตกต่าง
รวม	3.48	.46	มาก	3.44	.48	มาก	ไม่แตกต่าง

จากตารางที่ 11 การเปรียบเทียบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน การนิเทศด้านตัวครู การนิเทศด้าน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการนิเทศด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา แตกต่าง
กันโดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารโรงเรียนต่ำกว่า 15 ปี มีทักษะสูงกว่าผู้บริหารที่มี
ประสบการณ์ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ตามตัวแปรขนาด
สถานศึกษา

การบริหารการนิเทศ ภายใน	ขนาดสถานศึกษา									ผลการ เปรียบเทียบ	คู่ที่ แตกต่างกัน
	ขนาดเล็ก (1)			ขนาดกลาง (2)			ขนาดใหญ่ (3)				
	N = 13			N = 40			N = 15				
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
1. ด้านตัวครู	3.43	.48	ปานกลาง	3.41	.38	ปานกลาง	3.82	.44	มาก	แตกต่าง	(1,3) (2,3)
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.63	.42	มาก	3.39	.43	ปานกลาง	3.65	.41	มาก	แตกต่าง	(1,2) (2,3)
3.ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.58	.37	มาก	3.46	.43	ปานกลาง	3.89	.38	มาก	แตกต่าง	(1,2) (2,3)
4.ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.30	.39	ปานกลาง	3.17	.46	ปานกลาง	3.57	.45	มาก	แตกต่าง	(1,3) (2,3)
5.ด้านการประเมินผล การปฏิบัติงานในสถานศึกษา	3.39	.53	ปานกลาง	3.36	.60	ปานกลาง	3.83	.10	มาก	แตกต่าง	(1,3) (2,3)
รวม	3.47	.44	มาก	3.36	.46	ปานกลาง	3.75	.36	มาก	แตกต่าง	(1,2) (2,3)

จากตารางที่ 12 การเปรียบเทียบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 พบว่า ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันโดย
ผู้บริหารที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีทักษะสูงกว่าผู้บริหารที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กและ
ขนาดกลาง ทั้งภาพรวมและรายด้าน

**ตอนที่ 4 การประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหาร
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2**

ตารางที่ 13 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านตัวครู

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่	คิดร้อยละ
ด้านตัวครู			
1	ผู้บริหารจัดทำแผนและปฏิบัติการนิเทศไม่ชัดเจน	9	34.62
2	ผู้บริหารขาดการติดตามการนิเทศอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	6	23.07
3	ผู้ปฏิบัติไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติการนิเทศ	5	19.23
4	ครูขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	3	11.54
5	ผู้บริหารไม่จัดทำแผนและปฏิบัติการนิเทศที่ชัดเจน	3	11.54
รวม		26	100.00

จากตารางที่ 13 ความถี่ของปัญหาในการบริหารงานการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านตัวครู พบว่า อันดับแรก คือ ผู้บริหาร
จัดทำแผนและปฏิบัติการนิเทศไม่ชัดเจนอันดับที่สอง คือผู้บริหารขาดการติดตามการนิเทศอย่าง
ต่อเนื่องสม่ำเสมอ อันดับที่สาม คือผู้ปฏิบัติไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติการนิเทศ อันดับที่ยี่สี่ คือ
ครูขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานและอันดับที่ห้าคือผู้บริหารไม่จัดทำแผนและปฏิบัติการ
นิเทศที่ชัดเจน

ตารางที่ 14 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
1	ครูจัดกิจกรรมไม่ต่อเนื่องในการเรียนการสอน	15	32.61
2	สถานศึกษาขาดนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่จะใช้เพิ่มพูนความรู้ครู	9	19.57
3	ครูผู้สอนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน	8	17.39
4	สถานศึกษาไม่มีแหล่งวิชาการหรือสรุปผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเพื่อบริหารแก่ครู	6	13.04
5	สถานศึกษาไม่มีเจ้าหน้าที่จัดระบบข้อมูลสารสนเทศทำให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ครูล่าช้า	5	10.87
6	ครูไม่นำผลการที่ได้จากการนิเทศนำมาใช้	3	6.52
รวม		46	100.00

จากตารางที่ 14 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าอันดับแรกคือ ครูจัดกิจกรรมไม่ต่อเนื่องในการเรียนการสอนอันดับที่สองคือ สถานศึกษาขาดนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่จะใช้เพิ่มพูนความรู้ครูอันดับที่สามคือ ครูผู้สอนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนที่สี่คือ สถานศึกษาไม่มีแหล่งวิชาการหรือสรุปผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเพื่อบริหารแก่ครูอันดับที่ห้าคือผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีเจ้าหน้าที่จัดระบบข้อมูลสารสนเทศทำให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ครูล่าช้าและอันดับที่หกคือครูไม่นำผลการที่ได้จากการนิเทศนำมาใช้

ตารางที่ 15 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
1	ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไปทำให้การสอนขาดประสิทธิภาพ	14	26.42
2	ผู้บริหารมีความเข้าใจเรื่องหลักสูตรไม่เพียงพอ	12	22.64
3	ขาดการพัฒนาเป็นระบบ	9	16.98
4	ผู้บริหารไม่ประเมินผลการใช้หลักสูตรในแต่ละปี	7	13.21
5	ครูไม่เข้าใจหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับในการสอน	5	9.43
6	ผู้บริหารไม่ได้นำผู้มีความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้กับครูผู้สอน	3	5.66
7	มีการเปลี่ยนเจ้าหน้าที่หลักสูตรเป็นประจำ	3	5.66
รวม		53	100.00

จากตารางที่ 15 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่าอันดับแรก คือ ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไปทำให้การสอนขาดประสิทธิภาพอันดับที่สองคือ ผู้บริหารมีความเข้าใจเรื่องหลักสูตรไม่เพียงพออันดับที่สาม คือ ขาดการพัฒนาเป็นระบบอันดับที่สี่คือ ผู้บริหารไม่ประเมินผลการใช้หลักสูตรในแต่ละปีอันดับที่ห้าคือ ครูไม่เข้าใจหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับในการสอนอันดับที่หกคือผู้บริหารไม่ได้นำผู้มีความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้กับครูผู้สอน และอันดับที่เจ็ดคือมีการเปลี่ยนเจ้าหน้าที่หลักสูตรเป็นประจำ

ตารางที่ 16 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
1	ครูขาดความคิดสร้างสรรค์ในการดัดแปลงวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน	9	33.33
2	สถานศึกษาขาดห้องเฉพาะที่จะเก็บรวบรวมสื่อการเรียนการสอนให้สะดวกในการนำไปใช้	8	3.00
3	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจด้านสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ	4	14.45
4	สถานศึกษาขาดการดูแลซ่อมแซมและเก็บรักษาสื่อ	3	11.11
5	สื่อการเรียนการสอนไม่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	3	11.11
รวม		27	100.00

จากตารางที่ 16 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าอันดับแรกคือ ครูมีครูขาดความคิดสร้างสรรค์ในการดัดแปลงวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนอันดับที่สองคือสถานศึกษาขาดห้องเฉพาะที่จะเก็บรวบรวมสื่อการเรียนการสอนให้สะดวกในการนำไปใช้อันดับที่สาม คือ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจด้านสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพออันดับที่สี่คือ สถานศึกษาขาดการดูแลซ่อมแซมและเก็บรักษาสื่อและอันดับที่ห้าคือ สื่อการเรียนการสอนไม่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

ตารางที่ 17 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
1	การประเมินผลการนิเทศยังไม่เป็นระบบและขาดความต่อเนื่อง	9	34.61
2	ผลการประเมินในบางเรื่องครูไม่นำมาปรับปรุงการเรียนการสอน	6	23.08
3	ขาดความร่วมมือขาดการยอมรับในตัวผู้บริหาร	5	19.23
4	ระบบเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลการสอนไม่เป็นปัจจุบัน	3	11.54
5	ครูไม่เห็นความสำคัญของการประเมินผลการสอน	3	11.54
รวม		26	100.00

จากตารางที่ 17 ความถี่ของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา พบว่า อันดับแรกคือ การประเมินผลการนิเทศยังไม่เป็นระบบและขาดความต่อเนื่อง อันดับที่สองคือผลการประเมินในบางเรื่องครูไม่นำมาปรับปรุงการเรียนการสอนอันดับที่สาม คือ ขาดความร่วมมือขาดการยอมรับในตัวผู้บริหารอันดับที่สี่คือ ระบบเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลการสอนไม่เป็นปัจจุบันและอันดับที่ห้าคือครูไม่เห็นความสำคัญของการประเมินผลการสอน

ตารางที่ 18 ความถี่ของข้อเสนอแนะการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านตัวครู

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรจัดทำแผนและปฏิบัติการนิเทศที่ชัดเจน	9	37.50
2	ควรมีการนิเทศอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	7	29.17
3	ควรสร้างความรู้การนิเทศให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา	5	20.83
4	ควรจัดทำเครื่องมือนิเทศเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	3	12.50
รวม		24	100.00

จากตารางที่ 18 ความถี่ของข้อเสนอแนะการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านตัวครูพบว่า อันดับแรกคือควรจัดทำแผนและปฏิบัติการนิเทศที่ชัดเจนอันดับที่สองคือควรมีการนิเทศอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมออันดับที่สาม คือควร สร้างความรู้การนิเทศให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาและอันดับที่สี่คือควรจัดทำเครื่องมือนิเทศเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

ตารางที่ 19 ความถี่ของข้อเสนอแนะในการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรเน้นการนิเทศด้านทักษะการคิด วิเคราะห์	11	39.29
2	ควรจัดให้มีแบบอย่างการนิเทศด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ ถูกนำไปประยุกต์ใช้	6	21.43
3	ควรนิเทศอย่างต่อเนื่อง	5	17.86
4	ควรเน้นกิจกรรมผู้เรียนเป็นสำคัญ	3	10.71
5	ควรสรุปผลการนิเทศ นำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป	3	10.71
รวม		28	100.00

จากตารางที่ 19 ความถี่ของข้อเสนอแนะการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหาร
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
พบว่าอันดับแรก คือ ควรเน้นการนิเทศด้านทักษะการคิด วิเคราะห์อันดับที่สองคือควรจัดให้มี
แบบอย่างการนิเทศด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ถูกนำไปประยุกต์ใช้อันดับที่สาม คือควรนิเทศ
อย่างต่อเนื่องอันดับที่สี่ควรเน้นกิจกรรมผู้เรียนเป็นสำคัญและอันดับที่ห้าควรสรุปผลการนิเทศ
นำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

ตารางที่ 20 ความถี่ของข้อเสนอแนะในการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตร	8	40.00
2	จัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม กับสภาพปัจจุบันและท้องถิ่น	6	30.00
3	ควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรทุกปี	3	15.00
4	สร้างความรู้ความเข้าใจด้านหลักสูตรให้กับครูและบุคลากร ทางการศึกษา	3	15.00
รวม		20	100.00

จากตารางที่ 20 ความถี่ของข้อเสนอแนะการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่าอันดับแรกคือ ควรวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตรอันดับที่สองคือจัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและท้องถิ่นอันดับที่สาม คือควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรทุกปีและอันดับที่สี่สร้างความรู้ความเข้าใจด้านหลักสูตรให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตารางที่ 21 ความถี่ของข้อเสนอแนะในการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านสื่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรส่งเสริมให้ครูมีการปรับปรุง / พัฒนา / ซ่อมแซม สื่อการเรียนการสอน	7	36.84
2	ควรเน้นย้ำให้ครูใช้สื่อการสอน	5	26.32
3	ควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรทุกปี	4	21.05
4	ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้สื่อนวัตกรรมใหม่ให้กับครู	3	15.79
รวม		19	100.00

จากตารางที่ 21 ความถี่ของข้อเสนอแนะการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า อันดับแรกคือ ควรส่งเสริมให้ครูมีการปรับปรุง / พัฒนา / ซ่อมแซม สื่อการเรียนการสอน อันดับที่สองคือควรเน้นย้ำให้ครูใช้สื่อการสอนอันดับที่สาม คือควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรทุกปีและอันดับที่สี่คือควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้สื่อนวัตกรรมใหม่ให้กับครู

ตารางที่ 22 ความถี่ของข้อเสนอแนะในการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรประเมินผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของแต่ละสถานศึกษา	8	44.44
2	ควรปรับปรุงเครื่องมือในการประเมินผลให้เป็นปัจจุบัน	5	27.78
3	ควรสรุปผลการประเมินเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป	5	27.78
รวม		18	100.00

จากตารางที่ 22 ความถี่ของข้อเสนอแนะการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก คือ ควรประเมินผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของแต่ละสถานศึกษา อันดับที่สองคือควรปรับปรุงเครื่องมือในการประเมินผลให้เป็นปัจจุบันและอันดับที่สาม คือ ควรสรุปผลการประเมินเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้าอิสระปัญหาและข้อเสนอแนะเรื่องการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้สรุปผลการศึกษาค้นคว้าอิสระ ส่วนรายละเอียดจะกล่าวตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ตามตัวแปรประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

สมมติฐานของการค้นคว้าอิสระ

การศึกษาเรื่องการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน บริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ปฏิบัติงานการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเขต 2 จาก 68 สถานศึกษา จำนวน 68 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ค้นคว้าอิสระสร้างขึ้นเอง จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระดับเขต 2 ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่ง ได้ปรับปรุงขึ้นมาจากแบบสอบถามของ งานวิจัยที่คล้ายคลึงกันที่ผ่านมาแล้ว เรื่อง ศึกษาการปฏิบัติงานการนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 ซึ่งดำเนินการวิจัยโดย นายเชาวลิต เพ็ชรหวล และคณะ (2549 : 61 – 70) มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพ คือ ประสิทธิภาพการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและ ขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระดับเขต 2 ใน 5 ด้านจำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการ บริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระดับ เขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านตัวครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ และการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระได้ดำเนินการสร้าง แบบสอบถามตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดของเนื้อหาจากเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดโครงสร้าง และเนื้อหาของแบบสอบถาม

3.2 ศึกษารูปแบบ และวิธีการสร้างแบบสอบถาม แล้วสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้อง กับตัวแปรที่จะศึกษาทั้ง 5 ด้าน การปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ด้านตัวครู	จำนวน 8 ข้อ
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน 9 ข้อ
3. ด้านหลักสูตร	จำนวน 7 ข้อ

4. ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ

5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา จำนวน 10 ข้อ

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องกับเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา และความชัดเจน ในข้อความเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากร ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 จำนวน 50 คน ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ขนาดของสถานศึกษาและกรอบการปฏิบัติงานที่คล้ายคลึงกัน แล้วนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .910

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระขอหนังสือแนะนำตัวจาก สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อนำส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 68 สถานศึกษา ในการแจกและเก็บแบบสอบถามภายใน 10 วัน นับตั้งแต่วันแจกแบบสอบถาม

2. ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระประสานงานกับผู้อำนวยการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 ด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์รับแบบสอบถามคืนจากสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมายและกำหนดไปรับแบบสอบถามคืน ภายใน 20 วัน

3. ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาจำนวน 68 ฉบับ จากจำนวน 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ พบว่า มีความสมบูรณ์จำนวน 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. จากนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระเตรียมการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการค้นคว้าอิสระต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ นำผลการวิเคราะห์เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

1.2 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 เป็นภาพรวม รายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) เพื่อต้องการทราบระดับความคิดเห็น แล้วนำข้อมูลไปแปลผลการวิเคราะห์เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ตามแนวทางของเบสต์ (Best, 1977 : 204 – 208 ; อ้างถึงในอุ่ม สวาทัง, 2545 : 99) ซึ่งแปลผลตามเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 อยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 อยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และหาคู่ที่แตกต่าง นำข้อมูลมานำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

1.4 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน โดยการประมวลความคิดเห็นและแจกแจงความถี่ในแต่ละด้าน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการค้นคว้าอิสระ

ผลการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ สามารถสรุปสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. จากการตารางที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของประชากรที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำนวน 68 คน ผู้ค้นคว้าอิสระได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จำแนกตามตัวแปรอิสระได้ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารงานการนิเทศภายในต่ำกว่า 15 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.9 และที่เหลือนเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร การบริหารงานการนิเทศภายในตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 47.1

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ขนาดกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.8 รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ขนาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ 21.1 และน้อยที่สุด เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 19.1

2. ผลการศึกษาระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า การนิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน รองลงมา การนิเทศด้านตัวครู และการนิเทศด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา การบริหารงานนิเทศภายใน พบว่า

3.1 การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ.05

3.2 การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา การบริหารงานการนิเทศภายในของผู้บริหาร พบว่า ภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานการนิเทศภายในขนาดใหญ่มากที่สุด รองลงมาผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติการนิเทศภายในขนาดเล็ก และผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติการนิเทศภายใน ขนาดกลาง

4. ผลการประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

4.1 ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหาร โรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2

4.1.1 ด้านตัวครู

- (1) ผู้บริหารจัดทำแผนและปฏิบัติการนิเทศที่ไม่ชัดเจน
- (2) ผู้บริหารขาดการติดตามการนิเทศอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- (3) ผู้ปฏิบัติไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติการนิเทศสอน
- (4) ครูขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
- (5) ผู้บริหาร ไม่จัดทำแผนและปฏิบัติการนิเทศที่ชัดเจน

4.1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- (1) ครูจัดกิจกรรมไม่ต่อเนื่องในการเรียนการสอน
- (2) สถานศึกษา ขาดนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่จะใช้เป็นสื่อในการเพิ่มพูนความรู้ครู
- (3) ครูผู้สอนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน
- (4) สถานศึกษา ไม่มีแหล่งวิชาการหรือสรุปผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเพื่อบริหารแก่ครู
- (5) สถานศึกษา ไม่มีเจ้าหน้าที่จัดระบบข้อมูลสารสนเทศทำให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ครูล่าช้า

- (6) ครูไม่ได้นำผลการที่ได้จากการนิเทศนำมาใช้

4.1.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

- (1) ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไปทำให้การสอนขาดประสิทธิภาพ
- (2) ผู้บริหารมีความเข้าใจเรื่องหลักสูตรไม่เพียงพอ
- (3) ขาดการพัฒนาเป็นระบบ
- (4) ผู้บริหารไม่ประเมินผลการใช้หลักสูตรในแต่ละปี
- (5) ครูไม่เข้าใจหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับในการสอน
- (6) ผู้บริหารไม่ได้นำผู้มีความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้กับ

ครูผู้สอน

- (7) มีการเปลี่ยนเจ้าหน้าที่หลักสูตรเป็นประจำ

4.1.4 ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- (1) ครูขาดความคิดสร้างสรรค์ในการดัดแปลงวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน
- (2) สถานศึกษา ขาดห้องเฉพาะที่จะเก็บรวบรวมสื่อการเรียนการสอนให้สะดวกในการนำไปใช้

- (3) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจด้านสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ
- (4) สถานศึกษา ขาดการดูแลซ่อมแซมและเก็บรักษาสื่อ
- (5) สื่อการเรียนการสอนไม่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

4.1.5 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

- (1) การประเมินผลการนิเทศยังไม่เป็นระบบและขาดความต่อเนื่อง
- (2) ผลการประเมินในบางเรื่องครูไม่นำมาปรับปรุงการเรียนการสอน
- (3) ขาดความร่วมมือขาดการยอมรับในตัวผู้บริหาร
- (4) ระบบเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลการสอนไม่เป็น

ปัจจุบัน

- (5) ครูไม่เห็นความสำคัญของการประเมินผลการสอน

4.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

4.2.1 ด้านตัวครู

- (1) ควรจัดทำแผนและปฏิบัติการนิเทศที่ชัดเจน
- (2) ควรมีการนิเทศอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- (3) ควรสร้างความรู้การนิเทศให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (4) ควรจัดทำเครื่องมือนิเทศให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

4.2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- (1) ควรเน้นการนิเทศด้านทักษะการคิด วิเคราะห์
- (2) ควรจัดให้มีแบบอย่างการนิเทศด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ถูกนำไปประยุกต์ใช้

- (3) ควรนิเทศอย่างต่อเนื่อง
- (4) ควรเน้นกิจกรรมผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (5) ควรสรุปผลการนิเทศ นำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

4.2.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

- (1) ควรวิเคราะห์จุดเด่น จุดเน้น ของหลักสูตร
- (2) ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและท้องถิ่น

- (3) ควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรทุกปี
- (4) ควรสร้างความรู้ความเข้าใจด้านหลักสูตรให้กับครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

4.2.4 ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- (1) ควรส่งเสริมให้ครูมีการปรับปรุง/พัฒนา /ซ่อมแซม/สื่อการเรียนการสอน

- (2) ควรเน้นย้ำให้ครูใช้สื่อการสอน
- (3) ควรส่งเสริมให้มีการประกวดสื่อเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน

- (4) จัดควรให้มีการอบรมให้ความรู้สื่อนวัตกรรมใหม่ให้กับครู

4.2.5 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

- (1) ควรประเมินผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของแต่ละสถานศึกษา
- (2) ควรปรับปรุงเครื่องมือในการประเมินผลให้เป็นปัจจุบัน
- (3) ควรสรุปผลการประเมิน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 การบริหารงานนิเทศภายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และด้านการประเมินผล การปฏิบัติงานในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ เสวตสุพร (2549 : ง) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ทั้งระบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของสุรพงษ์ ศรีรักษธรรม (2541 : 110-111) ได้ทำการวิจัย การปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การปฏิบัติการณ์นิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านการให้คำปรึกษาหารือด้านการบริการเอกสารทางวิชาการ ด้านการประชุม และด้านการสนทนาทางวิชาการ ระดับปานกลาง 4 ด้านคือ ด้านการศึกษาเอกสารหรือตำรา ด้านการสังเกตการณ์สอน ด้านการสาธิตการสอน และด้านการศึกษานอกสถานที่

ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระมีความเห็นว่า การที่ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก

1.1 สาเหตุที่ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 มีการบริหารงานนิเทศภายใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 ได้ดำเนินการพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการนิเทศอย่างต่อเนื่อง เช่น มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการ มีการสนับสนุน และช่วยเหลือให้สถานศึกษา สามารถดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ มีการกำกับติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ตลอดปีการศึกษา มีการกระตุ้นส่งเสริมให้สถานศึกษา จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาในแต่ละด้าน มีการประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูและคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายและมาตรฐานการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ทุกคนต้องเตรียมการเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกและการประเมินอื่น ๆ ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้จึงต้องเร่งพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา และงานอื่นๆ ให้บรรลุผลสำเร็จทั้ง

เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพด้วยเหตุผลดังกล่าวมาจึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ผู้บริหารโรงเรียนในเขต 2 มีการดำเนินการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการค้นคว้าอิสระผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเขต 2 มีการบริหารงานนิเทศด้านตัวครู พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากโดยส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมศักดิ์ เสวตสุพร (2549 : ง) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทราเขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและวุฒิการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 3) เปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ สังกัดสำนักงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงที่ต่อเนื่องและรวดเร็วทั้งระบบการบริหารการปฏิรูปการศึกษาและประโยชน์เกิดแก่นักเรียนเป็นผลมาจากนโยบายการศึกษาที่ต้องอาศัยการทำงานของคนที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดจึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ โดยเฉพาะการนิเทศกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานที่มีอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทำให้การดำเนินการนิเทศภายในได้รับความสนใจและเร่งรัดให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจังมากขึ้นดังจะเห็นได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จัดให้มีการอบรมปฏิบัติการในเชิงลึกให้กับผู้รับผิดชอบงานนิเทศภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 ตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการนิเทศ มุ่งหวังให้สถานศึกษา นำมาสู่การปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม อย่างจริงจัง โดยในการดำเนินการนิเทศภายในจากขั้นตอนการหาความต้องการจำเป็นให้มีการดำเนินการในระดับกลุ่มสาระโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จะต้องนำนโยบาย เป้าหมาย และมาตรการของสถานศึกษา

1.3 ผลการค้นคว้าอิสระพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลาเขต 2 มีการปฏิบัติงานการนิเทศภายในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการของวิจัยวรสิทธิ์ วรรณพงษ์ (2552 : ง) ได้ทำการศึกษาเรื่องปณิพล นานา (2543 : 109 - 118) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน

ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่าผู้บริหารการปฏิบัติงานการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจ เนื่องจากครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ปฏิบัติตามนโยบายของสถานศึกษาและมีการวางแผนการสอนและจัดทำกำหนดการสอนร่วมกันผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนและที่สำคัญผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมศึกษาดูงานเพื่อให้ครูมีแนวคิดที่จะพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา

1.4 ผลการค้นคว้าอิสระพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 มีการบริหารงานนิเทศภายในด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิโชติ ชัยชนะ (2544 : ง) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ศึกษาการปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาปฏิบัติงานนิเทศภายในในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องจาก ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร หรือส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหลักสูตรแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำคู่มือครูและเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรที่สำคัญผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการจัดกิจกรรมต่างๆ มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าสามารถนำไปใช้ได้ดีในสถานการณ์จริงเพียงใด มีส่วนไหนที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตร โดยมากหากพบข้อบกพร่องในระหว่างการใช้หลักสูตรก็มักได้รับการแก้ไขโดยทันที เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในครั้งต่อไป

1.5 ผลการค้นคว้าอิสระพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 มีการปฏิบัติงานการนิเทศภายในด้านสื่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรพงษ์ ศรีรักธรรม (2541 : 110-111) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิผลการวิจัยสรุปได้ว่า การปฏิบัติการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านการให้คำปรึกษาหารือด้านการบริการเอกสารทางวิชาการ ด้านการประชุม และด้านการสนทนาทางวิชาการระดับปานกลาง 4ด้านคือ ด้านการศึกษาเอกสารหรือตำรา ด้านการสังเกตการณ์สอนด้านการสาธิตการสอน และด้านการศึกษานอกสถานที่

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากขาดงบประมาณในการพัฒนาสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ทันสมัยต่อโลกปัจจุบัน ผู้บริหารไม่มีนโยบายของสถานศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอนได้คิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของนักเรียนผู้บริหารสถานศึกษาส่งครูเข้าอบรมหรือสัมมนาในเรื่องการพัฒนาสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ไม่เพียงพอ ผู้บริหารขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลให้เกิดการนิเทศภายในดำเนินงานได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากผู้บริหารต้องใช้เวลาส่วนหนึ่ง ในการวางแผนดูแลรักษาความปลอดภัยทั้งสถานที่ บุคลากร และทรัพย์สินในโรงเรียน

1.6 ผลการค้นคว้าอิสระพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลาเขต 2 มีการบริหารงานนิเทศภายในด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียง 3 ข้อที่อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเดชา หามนตรี (2538 : 92) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศในโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสระบุรี พบว่า มีการปฏิบัติงานใน 5 ด้าน ประกอบด้วย การกำหนดและแจ้งนโยบายการนิเทศ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน การเตรียมการก่อนการวางแผนการนิเทศการปฏิบัติ ตามแผนการนิเทศ และการติดตามผลประเมินผลการนิเทศโดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การนิเทศภายใน ไม่สามารถดำเนินงานนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ไม่มีเครื่องมือสำหรับการนิเทศที่เหมาะสมและชัดเจน ไม่มีคณะกรรมการการนิเทศภายในในการเตรียมการก่อนการวางแผนในการปฏิบัติงานการประเมินในแต่ละครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพร ทองคลองไทร (2539:บทคัดย่อ) พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาการมีปัญหาการนิเทศด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีภาระงานมาก ขาดการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ทำความเข้าใจเรื่อง การนิเทศภายใน ไม่มี การดำเนินงานตามแผนที่ตั้งไว้อย่างเคร่งครัด เป็นระบบและไม่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

2.1 ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลาเขต 2 ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 สอดคล้องกับ

งานวิจัยของมงคล ทินาวัฒน์ (2545 : 106) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนมีการพัฒนาความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างทัดเทียมกัน รวมทั้งภาระหน้าที่ในการบริหารงานไม่แตกต่างกัน โดยเป้าหมายในการปฏิบัติงาน คือ เพื่อพัฒนาบุคลากรและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จึงเป็นผลให้มีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในไม่แตกต่างกัน

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารดำเนินงานภายใต้กฎหมายการศึกษาเดียวกัน ทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายรัฐบาล นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนั้นถึงแม้ผู้บริหารจะมีประสบการณ์ต่างกัน แต่การปฏิบัติงานการนิเทศภายในไม่แตกต่างกัน หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาอบรมในเรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.2 ผลการค้นคว้าอิสระพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 ที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีการบริหารงานนิเทศภายในภาพรวมแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 และสอดคล้องกับงานวิจัยค้นคว้าอิสระ (2542, บทคัดย่อ) การดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดการประถมศึกษาอำเภอท่าใหม่จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาระหว่างความคิดเห็นของครูผู้สอนซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของพิสิฐ ทวีกาญจน์ (2542 : 105) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาเพชรบุรี พบว่าครูผู้สอนในสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ครูในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นๆควบคู่ไปกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดการเรียนการสอน จึงไม่สามารถมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในกับผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการนิเทศการศึกษาได้อย่างเต็มที่ เป็นผลให้สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาที่ขนาดต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้จุลวรรณ เสนิรัตน์ (2548 : 10) ได้กล่าวถึงความหมายของ การนิเทศภายในสถานศึกษาว่า เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้อง

กับที่ สุริยมาส สุขกลี (2549 : 129) ได้กล่าวไว้ในการศึกษาเรื่องรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานว่า งานที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้เวลามากที่สุด คืองานนิเทศภายในสถานศึกษาโดย
จัดระบบนิเทศภายในให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เน้นเรื่องหลักสูตรการสอนและงานแนะ
แนว

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ใน
สถานศึกษาขนาดต่างกันผู้บริหาร มีความมุ่งหวังใช้ยุทธศาสตร์การบริหารที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม
และเป็นมืออาชีพระดับแนวหน้ามีเป้าประสงค์และวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีวัตถุประสงค์ที่เป็นเอกภาพ
มีการปฏิบัติที่สม่ำเสมอ เป็นลักษณะองค์การแห่งความร่วมมือ มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
มีบรรยากาศที่เป็นระเบียบเรียบร้อย สิ่งแวดล้อมในการทำงานที่มีความพึงพอใจ มีการเรียนการ
สอนที่มีความมุ่งหมาย การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์ชัดเจน จัดบทเรียนอย่างมี
รูปแบบ มีการปฏิบัติที่ปรับตัวยืดหยุ่น มีการติดตามความก้าวหน้า ติดตามการปฏิบัติงานของผู้เรียน
ประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการค้นคว้าอิสระไปใช้

1.1 ด้านตัวครู

- (1) ควรจัดทำแผนและปฏิบัติการนิเทศที่มีความชัดเจน
- (2) ควรมีการนิเทศอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- (3) ควรสร้างความรู้การนิเทศให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (4) ควรจัดทำเครื่องมือนิเทศเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- (1) ควรเน้นการนิเทศด้านทักษะการคิด วิเคราะห์
- (2) ควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนการสอนต่างๆ

ร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครู

- (3) ควรนิเทศอย่างต่อเนื่อง
- (4) ควรเน้นกิจกรรมผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (5) ควรสรุปผลการนิเทศ นำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

1.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

- (1) ควรวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตร

(2) จัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและท้องถิ่น

(3) ควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรทุกปี

(4) สร้างความรู้ความเข้าใจด้านหลักสูตรให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.4 ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

(1) ควรส่งเสริมให้ครูมีการปรับปรุง / พัฒนา / ซ่อมแซม สื่อการเรียนการสอน

(2) ควรเน้นย้ำให้ครูใช้สื่อการสอน

(3) ควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรทุกปี

(4) ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้สื่อนวัตกรรมใหม่ให้กับครู

1.5 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน

(1) ควรประเมินผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของแต่ละสถานศึกษา

(2) ควรปรับปรุงเครื่องมือในการประเมินผลให้เป็นปัจจุบัน

(3) ควรสรุปผลการประเมิน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป

ควรนำผลการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เพื่อใช้ในการวิจัยในเรื่อง ดังนี้

2.1 ควรวิจัยด้านสื่อจัดการเรียนรู้ในเชิงลึก โดยการสัมภาษณ์

2.2 ควรวิจัยด้านการประเมินการปฏิบัติงานในเชิงลึก โดยการสัมภาษณ์

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กิตติมา ปรีดีดิลก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : อักษรการพิมพ์.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน (2541). เอกสารชุดอบรมด้วยตนเองเรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2547). เอกสารประกอบการศึกษาดูด้วยตนเองหลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

_____. (2552). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์.

จำรูญ บุญเย็น. (2533). ผลการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เข้าสู่ตำแหน่งโดยการคัดเลือกกับการสอบในทัศนะของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จำเริญ ชูช่วยสุวรรณ. (2537). การปฏิบัติงานการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

จารี มณีศรี. (2524). การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : ศิลปบรรณาการ.

ชาญชัย อาจิณสมาจาร. (2525). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศกรรมการฝึกหัดครู.

ชินวรณ์ บุญยเกียรติ. (2530). การปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.

เชาวลิต เพ็ชรหวล, และคนอื่น ๆ. (2549). ศึกษาการปฏิบัติงานการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ.

- เดชา หามนตรี (2538 : 92). การนิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์.
- นวพร เหล่าภัทรเกษม. (2538). การปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัด
สงขลา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญศรี ไส่ลำพะาะ. (2551). สภาพการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประหยัด หาสิตะพันธ์. (2528). เอกสารประกอบการบรรยายวิชานิเทศการศึกษา ระดับปริญญา
โท. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2540). การนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริม
กรุงเทพมหานคร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- พัชร พิทยะพันธ์. (2541). การศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารงานนิเทศ
ภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มงคล ทินาวัฒน์. (2545). สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ยง วัชชวัลคุ. (2524). การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตไทย.
- วิจิตร (ธีระกุล) วรตบางกูร, กาญจนา ศรีกาพลินธุ์ และสุพิชญา ธีระกุล. (2520). การนิเทศ
การศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. สมุทรปราการ : ขนิษฐาการพิมพ์.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2535). ปรัชญาและพัฒนการศึกษา. เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและระบบ
บริหารการศึกษา หน่วยที่ 1 – 5. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน และทองอินทร์ วงศ์โสธร. (2535). แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยการบริหารการศึกษา
: ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 8 – 9. บัณฑิตศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- วิโชติ ชัยชนะ. (2544). ศึกษาการปฏิบัติงานการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิชากร กระทรวงศึกษาธิการ, กรม. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร :
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2546 : 47 - 48). การศึกษาความต้องการของครูในการนิเทศวิชาการ
ของโรงเรียนเรียนร่วมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ
พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- สุทนต์ ศรีไสย์. (2537). หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บั๊ก พอยท์.
- สมควร ลิ่มนราคุลย์. (2538). การศึกษาการปฏิบัติงานการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์
จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา.
- สมเดช สีแสง. (2539). คู่มือบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ.
- สมเดช สีแสง. (2547). คู่มือบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ.
- สมนึก นนธิจันทร์. (2538). รีเอ็นจิเนียริง. พิมพ์ครั้งที่ 2. สุรินทร์ : ชมรมส่งเสริมการศึกษาและ
พัฒนาวิชาชีพครู.
- สุชาติ ศรีสุวรรณ. (2527). การจัดการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทร ไกลม. (2527). การจัดการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
กาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สะอาด คำมา. (2536). การนิเทศภายในโรงเรียน. เพาะ : นครนิเวศการพิมพ์.

- สุรพงษ์ ศรีรักษธรรม. (2541). **การปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา**
สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
 บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ ภิงคารวัฒน์. (2528). **หลักและแนวทางในการจัดการนิเทศภายใน**
โรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองการพิมพ์.
- เอกชัย กี่สุขพันธุ์. (2527). **หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์อเนกศิลป์.

ภาษาอังกฤษ

- Best, John W. (1977). **Reserch in Educating.** 3rd ed. New Jersey : Prentice Hall. Inc. ; อ้างถึง
 ใน อุมัร สวาลัง. (2545). **การปฏิบัติตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.**
 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- Berton, William E. and Leo Bruckner J. (1974). **Supervision.** Nearyork : Appieton Century –
 Croft. ; อ้างถึงใน อรวินท์ ชำระ. (2547). **ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอน**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในโรงเรียนของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา.
 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิต
 วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bruner, Jeroms S. (1966). **Toward Theory of Instruction.** Cambrdge, Masschusette : The
 Beiiknap of Harward University. อ้างถึงใน จรูญ จัวนาน. (2541). **การนิเทศภายใน**
โรงเรียนประถมศึกษา. ปัตตานี : ภูริปริ้นซ็อฟ.
- Briggs, Thomas H. and Joseph J. (1952). **Improving Instruction Throgh Supervision.**
 Newyork : MacMillan Company. ; อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). **การ**
บริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of Psychological testing.** 4th ed. New York : Harper &
 Row. ; อ้างถึงใน ผ่องศรี วานิชย์ศุภวงศ์. (2546). **เอกสารคำสอนระเบียบวิธีการวิจัย**
ทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- Gulick, Luther and L. Urwice. (1957).** Papers on the Science of Administration. New York : **Institute of Public Administration.** ; อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์. (2552). **หลักการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ : บั๊ก พอยท์.
- Glickman, C. D. (1990). **Supervision of Instruction.** 2 nd ed. U.S.A. : Allyn and Bacon. อ้างถึงใน สุริย์มาศ สุขกลี. (2553). **การศึกษาสภาพการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชดำเนิน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.**
- Jeran, (1975). Expectations of Elementary School Supervisors open – Space School Which Emphasize Team Teaching and Individualized Instruction **Dissertation Abstracts International.** ; อ้างถึงใน นิตยาภรณ์ แซ่จีม. (2542). **บทบาทหน้าที่ที่คาดหวังของผู้ที่ทำการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาแบบโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- Marks, James R., Emery Stoops., and King Joice S. (1971). **Handbook of Education Supervision : A Guide for the Practitioner.** Boston : Allyn and Bacon. ; อ้างถึงใน ชุมศักดิ์ อินทร์รัช. (2549). **การบริหารวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษาสำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.**
- Rovinelli and Hambleton. (1976). ; อ้างถึงใน พงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- Simon, Herbert. (1976). Administrative Behavior : A study of Decision – Making Process in Administration Organization. New York : **The Press Collier Macmillan.** ; อ้างถึงใน ชุมศักดิ์ อินทร์รัช. (2546). **การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา.**
- Tiahun, (1983). **The Kind of School Supervision Need in Developing Countries : case Study Ethiopia.** Dissertation Abstracts International. ; อ้างถึงใน ประมวล องค์กรการ. (2540). **ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**

Wayne, (1980). Perception of Elementary School Concerning Their Role in Supervision :

Dissertation Abstracts International. ; อ้างถึงใน สุภาพรพรณ์ นลาคดี. (2542). ศึกษาปัญหา
การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชน สังกัดกองการศึกษามูลนิธิ
แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ

1.1 คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (a – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้สูตร (พ่องศรี วาณิชสุกวงศ์, 2546 : 146)

$$a = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	a	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2.2 หาค่าเฉลี่ยของประชากร (m) โดยใช้สูตร (ผ่องศรี วาณิชยกุล, 2546 : 147)

$$m = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	m	แทน	คะแนนเฉลี่ยของประชากร
	Σ	แทน	ผลรวม
	X	แทน	ค่าหรือคะแนนของข้อมูลประชากร
	N	แทน	จำนวนประชากร

2.3 คำนวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (s) โดยใช้สูตร (ผ่องศรี วาณิชยกุล, 2546 : 147)

$$s = \sqrt{\frac{\sum (X - m)^2}{N}}$$

เมื่อ	s	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
	Σ	แทน	ผลรวม
	X	แทน	ค่าของข้อมูลประชากร
	m	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากร
	N	แทน	จำนวนของประชากร

ภาคผนวก ข

ค่า IOC ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	$\sum X$	IOC
1. ด้านตัวครู							
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
3	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
6	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80
7	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
9	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
10	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80
11	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
12	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
13	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
14	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
15	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
16	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80
17	+1	+1	0	+1	+1	14	0.80

ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ(ต่อ)

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	$\sum X$	IOC
3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร							
18	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80
19	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
20	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
21	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
22	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
23	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
24	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
4. ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
25	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80
26	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
27	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
28	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
29	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
30	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา							
31	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
32	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
33	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
34	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
35	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
36	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
37	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
38	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
39	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80
40	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ มี 3 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดสำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2
2. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง การเว้นข้อใดข้อหนึ่งไว้จะเป็นผลให้แบบสอบถามไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำมาเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยได้
3. ข้อมูลที่ได้จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และผู้วิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการค้นคว้าอิสระเท่านั้น
4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของท่านแต่ประการใด (ไม่ต้องเขียนชื่อ ผู้ตอบแบบสอบถาม)

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์เป็นอย่างดี

นายอาหามะ คีอ๊ะ

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. ประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา

- ☐ ต่ำกว่า 15 ปี
- ☐ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป

2. ขนาดของสถานศึกษา

- ☐ ขนาดเล็ก (มีนักเรียน 120 คน ลงมา)
- ☐ ขนาดกลาง (มีนักเรียน 121- 300 คน)
- ☐ ขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 301 คน ขึ้นไป)

ตอนที่ 2

การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

แบบสอบถามตอนที่ 2 นี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาการบริหารงานนิเทศภายในของบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านตัวครู ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงช่องที่ตรงกับระดับการบริหารงานนิเทศภายในของท่านในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 โดยกำหนดระดับการปฏิบัติไว้ 5 ระดับ ดังนี้ มากที่สุด , มาก , ปานกลาง , น้อย และน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	การบริหารงานนิเทศภายใน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการบริหาร					สำหรับผู้ วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
0	การจัดวางตัวครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ		...	...	✓.		
00	การให้คำปรึกษาแก่ครูในทุกโอกาส	...	...	✓.	...		

จากตัวอย่างข้อ 0 ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติงาน คือ มาก หมายถึง ท่านมีระดับการบริหารงานนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก

จากตัวอย่างข้อ 00 ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติงาน คือ ปานกลาง หมายถึง ท่านมีระดับการบริหารงานนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่	การบริหารงานนิเทศภายใน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการบริหาร					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
1	<u>ด้านตัวครู</u> มีการปฐมนิเทศครูเพื่อรับทราบนโยบาย วัตถุประสงค์และสภาพทั่วไปของการบริหาร วิชาการ						() T1
2	มีการจัดวางตัวครูเข้าสอนตามความสามารถ						() T2
3	สร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูเพื่อกำหนดเป้าหมายวางแผนทางวิชาการ						() T3
4	จัดทำปฏิทินการนิเทศภายในและการปฏิบัติตาม ปฏิทินที่กำหนด						() T4
5	ส่งเสริมให้ครูศึกษาความรู้เพิ่มเติมโดยวิธีต่างๆ						() T5
6	จัดเอกสารใหม่ๆทางวิชาการหรือวิชาชีพครูให้ครู ศึกษาค้นคว้า						() T6
7	การส่งเสริมให้ครูใช้ห้องสมุดของสถานศึกษาเพื่อ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						() T7
8	การให้โอกาสครูได้ปรึกษาหารือและเสนอแนะ แนวทางการแก้ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้						() T8
9	<u>ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</u> จัดการประชุมเพื่อจัดชั้นเรียนและแบ่งกลุ่ม นักเรียนร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและ ครู						() L1
10	การวางแผนการสอนและการจัดทำกำหนดการ สอนร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู						() L2
11	การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่างๆร่วมกันระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษาและครู						() L3

ข้อที่	การบริหารงานงานนิเทศภายใน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการบริหาร					สำหรับผู้ วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
12	การสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาตามปฏิทินการนิเทศ ภายใน						() L4
13	มีการบริหารจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขึ้นภายใน โรงเรียน						() L5
14	มีการนำครูไปศึกษาดูงานการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ภายในสถานศึกษาและสถานศึกษาอื่น ๆ						() L6
15	จัดประชุมครูเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทาง วิชาการและหาทางแก้ปัญหาการจัดการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน						() L7
16	จัดให้คำปรึกษาหารือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู						() L8
17	จัดให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่ให้คำปรึกษางาน วิชาการในสถานศึกษา						() L9
18	ด้านการพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริมให้ครูได้จัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม หลักสูตร						() P1
19	ส่งเสริมให้ครูทำบันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						() P2
20	แนะนำชี้แจงให้ครูเข้าใจจุดหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตร						() P3
21	จัดให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมการ เรียนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น						() P4
22	จัดหาเอกสารหลักสูตรให้กับครูใช้อย่างทั่วถึง						() P5
23	การให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักสูตร						() P6

ข้อที่	การบริหารงานนิเทศภายใน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการบริหาร					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
24	ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหลักสูตรแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ คู่มือครูและเอกสารเกี่ยวข้อง กับหลักสูตร						() P7
25	<u>ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</u> มีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูในการจัดหาสื่อการเรียนรู้						() I1
26	จัดให้มีสื่อการเรียนรู้เพียงพอ						() I2
27	จัดให้มีระบบการเก็บรักษาสื่อการเรียนรู้						() I3
28	แนะนำครูได้ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้และ ผลิตสื่อการเรียนรู้ขึ้นใช้เอง						() I4
29	แนะนำครูได้นำสื่อการเรียนรู้ไปใช้อย่างเต็มที่						() I5
30	จัดให้มีกิจกรรมสาธิตการใช้สื่อใหม่ ๆ การจัดให้ มีห้องหรือสถานที่สำหรับเก็บรักษาสื่อการเรียนรู้						() I6
31	<u>ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา</u> จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษาและครู เพื่อประเมินผลโครงสร้าง สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ของ โรงเรียน						() E1
32	จัดทำเครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของครูอย่างชัดเจน						() E2
33	จัดทำบันทึกการนิเทศ เพื่อสรุปผลการปฏิบัติงาน ของครูและหาทางแก้ไขปรับปรุง						() E3
34	จัดให้มีการช่วยเหลือการปฏิบัติงานการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ของครูภายในสถานศึกษา						() E4

ข้อที่	การบริหารงานนิเทศภายใน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการบริหาร					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
35	เปิดโอกาสให้ครูได้ประเมินผลผู้บริหาร สถานศึกษาในด้านการนิเทศภายใน เพื่อหาทาง ปรับปรุงแก้ไข						() E5
36	ชี้แจงให้ครูเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผล						() E6
37	ชี้แจงให้ครูได้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการ ประเมินผลการเรียนรู้						() E7
38	จัดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง						() E8
39	การกำหนดให้มีแผนการประเมินผลการจัด กิจกรรมการเรียนรู้						() E9
40	การแนะนำให้มีการนำผลการสอบแต่ละวิชามา วิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						() E10

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

.....

คำชี้แจง

โปรดให้ข้อเสนอแนะการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหาร	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านตัวครู	
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	

การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหาร	ข้อเสนอแนะ
4. ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ค่าความเชื่อมั่นเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

1	ด้านตัวครู	.939
2	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	.933
3	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	.859
4	ด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	.883
5	ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	.935
รวมทั้งฉบับ		.910

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าอิสระ

ที่ ศธ ๐๕๕๕/ว ๓๔๐๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
๕๕๐๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายอาหามะ คือเร๊ะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กำลังดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต ๒” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ด้านเดชา อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุญภิรมย์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม
มหาวิทยาลัยฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาดังกล่าว จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร ศรีไตรรัตน์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๙๓ - ๒๕๕๖๔๔

โทรสาร ๐๙๓ - ๒๕๕๖๔๖

ที่ ศธ ๐๕๕๕/ว ๓๓๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
๕๕๐๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ
เรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยนายอาหามะ คือเร๊ะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กำลังดำเนินการทำการค้นคว้า
อิสระ เรื่อง “การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษายะลาเขต ๒” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ด้านเดชา อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุญภิรมย์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม
ในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาใคร่ขอกความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรด
กรอกข้อมูลในแบบสอบถาม เพื่อทดลองเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร ศรีไตรรัตน์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๙๓ - ๒๕๕๖๔๔

โทรสาร ๐๙๓ - ๒๕๕๖๔๖

ที่ ศธ ๐๕๕๕/ว ๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

๕๕๐๐๐

๘ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยนายอาหามะ คือเร๊ะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กำลังดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต ๒” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ด้านเดชา อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุญภิรมย์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม

ในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ นักศึกษาจะต้องเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากหน่วยงานของท่าน จึงขอความอนุเคราะห์ได้โปรดให้บุคลากรในหน่วยงานของท่านตอบแบบสอบถาม ดังรายละเอียดที่ส่งมาด้วยแล้วนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร ศรีไตรรัตน์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๗๓ - ๒๕๕๖๔๔

โทรสาร ๐๗๓ - ๒๕๕๖๔๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก จ

รายชื่อหน่วยงานที่ให้ทดลองเครื่องมือ

**รายชื่อสถานศึกษาที่ให้ทดลองเครื่องมือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1**

ลำดับที่	ชื่อสถานศึกษา	อำเภอ
1	โรงเรียนบ้านกะตูปะ	เมืองยะลา
2	โรงเรียนบ้านคลองทราย	เมืองยะลา
3	โรงเรียนคุรุชนพัฒนา	เมืองยะลา
4	โรงเรียนบ้านจาหมัน	เมืองยะลา
5	โรงเรียนบ้านจือนือแร	เมืองยะลา
6	โรงเรียนวัดชุมพุสถิต	เมืองยะลา
7	โรงเรียนบ้านตันหยก	เมืองยะลา
8	โรงเรียนบ้านตลาดลำใหม่	เมืองยะลา
9	โรงเรียนบ้านป่าพ้อ	เมืองยะลา
10	โรงเรียนบันนังนูปโย	เมืองยะลา
11	โรงเรียนบ้านตะโละ	เมืองยะลา
12	โรงเรียนบ้านตาสา	เมืองยะลา
13	โรงเรียนบ้านถ้ำคินปี	เมืองยะลา
14	โรงเรียนบ้านท่าสาป	เมืองยะลา
15	โรงเรียนบ้านทุ่งคา	เมืองยะลา
16	โรงเรียนบ้านทุ่งเหรียง	เมืองยะลา
17	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา	เมืองยะลา
18	โรงเรียนบ้านไทรงาม	เมืองยะลา
19	โรงเรียนบ้านธารน้ำผึ้ง	เมืองยะลา
20	โรงเรียนนิบงชนูปถัมภ์	เมืองยะลา
21	โรงเรียนบ้านบึงพัฒนา	เมืองยะลา
22	โรงเรียนบ้านบาโด	เมืองยะลา
23	โรงเรียนบ้านบาตัน	เมืองยะลา

**รายชื่อสถานศึกษาที่ให้ทดลองเครื่องมือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 (ต่อ)**

ลำดับที่	ชื่อสถานศึกษา	อำเภอ
24	โรงเรียนบ้านบูดี	เมืองยะลา
25	โรงเรียนบ้านบุรินทร์	เมืองยะลา
26	โรงเรียนบ้านบูเกะกละ	เมืองยะลา
27	โรงเรียนบ้านเบญญา	เมืองยะลา
28	โรงเรียนบ้านเบอเส้ง	เมืองยะลา
29	โรงเรียนประชาอุทิศ	เมืองยะลา
30	โรงเรียนบ้านปอเยาะ	เมืองยะลา
31	โรงเรียนบ้านปาโจ	เมืองยะลา
32	โรงเรียนบ้านพงยือไร	เมืองยะลา
33	โรงเรียนบ้านพร่อน	เมืองยะลา
34	โรงเรียนบ้านยะลา	เมืองยะลา
35	โรงเรียนบ้านยูโป	เมืองยะลา
36	โรงเรียนบ้านร้วตะวัน	เมืองยะลา
37	โรงเรียนวัดลำใหม่	เมืองยะลา
38	โรงเรียนวัดลำใหม่	เมืองยะลา
39	โรงเรียนบ้านลิมุค	เมืองยะลา
40	โรงเรียนวังธาราธิปวิทยา	เมืองยะลา
41	โรงเรียนศรีพัฒนาราม	เมืองยะลา
42	โรงเรียนสลาภกีนแบ่งสงเคราะห์	เมืองยะลา
43	โรงเรียนบ้านสาคอ	เมืองยะลา
44	โรงเรียนวัดหน้าถ้ำ	เมืองยะลา
45	โรงเรียนบ้านเหนือ	เมืองยะลา
46	โรงเรียนอนุบาลยะลา	เมืองยะลา
47	โรงเรียนเทศบาล 1	เมืองยะลา
48	โรงเรียนเทศบาล 2	เมืองยะลา

รายชื่อสถานศึกษาที่ให้ทดลองเครื่องมือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อสถานศึกษา	อำเภอ
49	โรงเรียนเทศบาล 3	เมืองยะลา
50	โรงเรียนเทศบาล 4	เมืองยะลา

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก ข

รายชื่อสถานศึกษาที่ทำการค้นคว้าอิสระ

รายชื่อสถานศึกษาที่ทำการค้นคว้าอิสระ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2
(อำเภอ กาบัง จังหวัดยะลา)

ลำดับที่	ชื่อสถานศึกษา	หมายเหตุ
1	โรงเรียนบ้านบันนังดามา	
2	โรงเรียนบ้านลาแล	
3	โรงเรียนบ้านฮือนัง	
4	โรงเรียนบ้านบาละ	
5	โรงเรียนบ้านคชศิลา	
6	โรงเรียนบ้านนิบง	
7	โรงเรียนบ้านลูโป๊ะป็นยัง	
8	โรงเรียนบ้านคลองน้ำใส	

รายชื่อสถานศึกษาที่ทำการค้นคว้าอิสระ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2
(อำเภอ ยะหา จังหวัดยะลา)

ลำดับที่	ชื่อสถานศึกษา	หมายเหตุ
9	โรงเรียนบ้านบาโจซิแน	
10	โรงเรียนบ้านชีเยาะ	
11	โรงเรียนบ้านวังสำราญ	
12	โรงเรียนบ้านเตรียมปัญญา	
13	โรงเรียนบ้านละแอ	
14	โรงเรียนราษฎร์อุทิศ	
15	โรงเรียนบ้านดงยง	
16	โรงเรียนบ้านลือตอ	
17	โรงเรียนชุมชนบ้านเกล็ดแก้ว	
18	โรงเรียนบ้านปาแคว	

รายชื่อสถานศึกษาที่ทำการค้นคว้าอิสระ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2
(อำเภอ ยะหา จังหวัดยะลา) (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อสถานศึกษา	หมายเหตุ
19	โรงเรียนบ้านเจาะตาแม	
20	โรงเรียนบ้านบูเก้มูโง	
21	โรงเรียนบ้านกาตอง	
22	โรงเรียนบ้านดาฮี	
23	โรงเรียนบ้านปะแต	
24	โรงเรียนบ้านบายอ	
25	โรงเรียนบ้านลือเน็ง	
26	โรงเรียนบ้านบาจู	
27	โรงเรียนท่าละมัย	
28	โรงเรียนสามัคคี	
29	โรงเรียนบ้านหลักเขต	
30	โรงเรียนบ้านลากอ	
31	โรงเรียนบ้านรัตนา	
32	โรงเรียนบ้านยะหา	
33	โรงเรียนบ้านพงลู่แว	
34	โรงเรียนอาสินศึกษา	

รายชื่อสถานศึกษาที่ทำการค้นคว้าอิสระ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2
(อำเภอ บันนังสตา จังหวัดยะลา)

ลำดับที่	ชื่อสถานศึกษา	หมายเหตุ
35	โรงเรียนบ้านรานอ	
36	โรงเรียนทำนบ	

รายชื่อสถานศึกษาที่ทำการค้นคว้าอิสระ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2
(อำเภอ บันนังสตา จังหวัดยะลา) (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อสถานศึกษา	หมายเหตุ
37	โรงเรียนตานะปูเต๊ะ	
38	โรงเรียนบ้านตานะปูเต๊ะใน	
39	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ 2	
40	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ 3	
41	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ 13	
42	โรงเรียนบ้านตะบิงดิงจี	
43	โรงเรียนกือลอง	
44	โรงเรียนบ้านทรายแก้ว	
45	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ 1	
46	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ 5	
47	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ 6	
48	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ 10	
49	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ 11	
50	โรงเรียนบ้านตะบิงดิงจีสามัคคี	
51	โรงเรียนคีรีลาดพัฒนา	
52	โรงเรียนบันนังสตาอินทรีธรรมิตรายภาพที่ 200	
53	โรงเรียนบ้านป่าหวัง	
54	โรงเรียนบ้านวังหิน	
56	โรงเรียนบ้านเตาปูน	
57	โรงเรียนบ้านบันนังกูแว	
58	โรงเรียนบ้านเจาะป็นดิง	
59	โรงเรียนบ้านกาโสด	
60	โรงเรียนบ้านธารนพิตย	
61	โรงเรียนเขื่อนบางลาง	

รายชื่อสถานศึกษาที่ทำการค้นคว้าอิสระ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2
(อำเภอ บันนังสตา จังหวัดยะลา) (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อสถานศึกษา	หมายเหตุ
62	โรงเรียนบ้านดังกาแดง	
63	โรงเรียนบ้านบางกลาง	
64	โรงเรียนบ้านสันติ	
65	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ 9	
66	โรงเรียนบ้านฉลองชัย	
67	โรงเรียนบ้านบาเจาะ	
68	โรงเรียนบ้านสาธุ	

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นายพลวัฒน์ บุญช่วย

วุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกรังปิ้ง
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านกาโสด อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

2. นายประวิทย์ อ่องสุวรรณ

วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยประมงปัตตานี
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยประมงปัตตานี จังหวัดปัตตานี

3. นายวันพิทยา มุสต่อฟา

วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านรามง
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านรามง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

4. นายธีรพงศ์ สำเร

วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำทุ่งเหียง
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านน้ำทุ่งเหียง อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

5. นายณรงค์ ไทยทอง

วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างยะลา
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยสารพัดช่างยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ - นามสกุล อาหามะ คีอริ๊ะ
วัน เดือน ปี 7 เมษายน 2527
ที่อยู่ปัจจุบัน 4/2 ถนน เวฬุวัน ตำบล สะเตง อำเภอเมือง จังหวัด ยะลา
ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ

สถานศึกษา

ประถมศึกษาปีที่ 1 - 6	โรงเรียนบ้านลาแล
มัธยมศึกษาตอนต้น 1 - 3	โรงเรียนกาบังพิทยาคม
มัธยมศึกษาตอนปลาย 4 - 5	โรงเรียนพัฒนาอิสลามวิทยา
ประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (เทียบเท่าปริญญาตรี)	วิทยาลัยเทคนิคยะลา

ประสบการณ์การทำงานในอดีต

ปี พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2550	ครูอัตราจ้างวิทยาลัยสารพัดช่างยะลา
ปี พ.ศ. 2551 - พ.ศ. 2552	ครูผู้ช่วยวิทยาลัยสารพัดช่างยะลา
ปี พ.ศ. 2553 - พ.ศ. 2554	ครูคศ.1 วิทยาลัยสารพัดช่างยะลา

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

ครูคศ.2 ชำนาญการ

สถานที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน

วิทยาลัยสารพัดช่างยะลา